

Telephone No. 544.

మెట్ట వంశ పేశ్వరు, ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

రాయలు కమిషను

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు, ఇతర సర్వీసులు

జీతములు - పెన్షనులు

(ఆర్డర్ నెంబర్ 200)

బొంబాయి, డిసెంబరు 7:-

శ్రీ ప్రభుత్వము నకు స్వస్థ జీతములను రాయలు కమిషను విచారణకు అర్హముగా నుండిరి. బొంబాయి ప్రభుత్వము క్రింద సర్జన్ జనరల్ పరిశీలనమునకు లెట్టి నెంబర్ 200 హామెను గాను పి. డబ్లియూ. డి. స్పెషలిస్టు ఆఫీసరుల సంఘము, సివిల్ ఇంజనీరుల సంఘమున, కెడియన్లు, వర్మరులు ఏజెంటుల నున్న కర్నూలు డిల్లీ లు. యం. పి. వైద్యులు గారు దక్షిణ భారత్ ప్రాంతీయ స్పెషలిస్టులను అన్వేషించు పోలికలు ఏజెంటుల నున్న మేజరు యల్. ఇ. లాంగు గారు నేడు విచారింపబడిరి. చివర యిద్దరు సాక్షులను రాజకీయ కార్యవారు, వారి కోరికపై రహస్యముగ విచారింపబడిరి.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు

కర్నూలు హామె గారు రాజధానిలోని ఇండియన్ మెడికల్ ఆఫీసరులకు మూడు ముపుడు రాజధానిలో ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరులకు రెండు ముపుడు సాక్షుల కింగ్డుం కనుకలమున దెల్పిరి. ఇప్పుడు 28 కి కింగ్డుం కనుకలమున ఆయన నూచించెను. ఇందు 10 స్థానముల మందినందులను సాక్షుల కింగ్డుం ప్రాంతీయ సర్వీసులోని కేసు కోనలయను. నూరు, తానా, డూలియా, కార్వార్, రత్నగిరి, లాథానా, నుకూరు ట్రైబులలోని సివిల్ సర్జన్ ఉద్యోగములు రెండు ప్రాంతీయ ఉద్యోగములు ఆంధ్రప్రదేశ్ నకు ఐ. యం. యస్. నారు త్వరితమున. ఐ. యం. యస్. సర్వీసు కింగ్డుం కనుకలమున యిప్పుడున్న కర్నూలు మదనే యండవలె నని సాక్షి ప్రాంతీయమైన. ఇప్పుడు మార్పు జరుగుకలమున వైద్యభాగన విద్యాలయములలో మంచి సదుద్దేశులు ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరులందరైన ఆయన కోరుతున్నాడు. యూరోపియన్ల సంఖ్య యెక్కువగా నున్నచోట యూరోపియన్ మెడికల్ ఆఫీసరులందరైన ఆయన తెల్పెను. ఈ సందర్భముల రెండును భారతీయులను నెమ్మదిగా సాధ్యమైనంతవరకు ప్రవేశ దెట్టుకు నున్నాయను జేయవలయును. ఇప్పుడున్నట్లునే ఇద్దరు యూరోపియన్లకు ఒక ఇండియన్ ఐ. యం. యస్. ను నియమింపవలెనని ఆయన అభిప్రాయము. ఆయన నూచించుటలు ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగములను చాలవరకు త్వరితమున యింకా న దము చాల బలవంతముగా నుండునని ఆయన చెప్పెను. చాలమంది ఉద్యోగములు కావలెనని రాజున్నయెడల కొంతకాలమైనపిదప విరాళము లాసంగుపద్ధతిని కొలదికల ముమాత్రమే నియోగించుపద్ధతిని తీసింపవలెనని ఆయన కోరుతున్నాడు. ఉద్యోగ కాణమున పెన్షనులను గాత్రము గాత్రము చేయవలయును. ఐ. యం. యస్. వారికి యింకా మిద రెండు చేయని స్థానములను రాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికి ప్రాంతీయమైన నని ఆయన అభిప్రాయము. ప్రాంతీయముల మెడికల్ సర్వీసును మరల మార్పుజేసి ఆరు ప్రాంతీయములను గూడ జేర్చవలయునని ఆయన కోరుతున్నాడు. పున్నరాణము గావించబడిన సర్వీసును వరల భాగ్యోద్యోగములు, సివిల్ సర్జన్లు, యితర ఉద్యోగములను ఒకటిచేసి జీతములకు జేయుమండలమును. కుటుంబమునకు అలెస్సు ఉండవలెనని కర్నూలు హామె గారికి పరమయ్యెను. కావుననే జీతము పెన్షనులు యెక్కువ జేయవలెనని ఆయన కోరుతున్నాడు. మెడికల్ ఆఫీసరులకు తగిన అలెస్సును ఇట్లు ఉంటుంటుంటు ఉచితముగా వైద్యసహాయము జేయునట్లు ఉండవలెనని ఆయన సమర్థి. ఇకను యితర అలెస్సుల విషయములలో అవి వారిభాగ్యత, పనులనుబట్టి యండవలయునని ఆయన కోరుతున్నాడు.

కర్నూలు హామె గారు అభిప్రాయములు

బొంబాయిలో జీతములపై దృక్పథ (ఆర్డర్) క నున్న కర్నూలు మెట్టుగా గారు తమ అభిప్రాయములను దెల్పెను. దృక్పథ జంతు, సర్జన్ జనరలు, ఇన్స్పెక్టర్ జెనరలు, పబ్లిక్ హెల్త్ డైరెక్టరులకి పాలకోద్యోగములందు భారతీయుల తమ క్రిత సాక్షులములను కర్నూలు మెట్టును విరోపియను లనే నియోగింపవలెనని ప్రాంతీయమిది. ప్రస్తుతము జీతములు, పెన్షనులు, విషయములలో భగ్నము గలదనియు, పెన్షనులకు పెంట్లనే గలగు నుపద్రవ మేమియును లేదనియు ఆయన అభిప్రాయము.

యూ. ఆయన అభిప్రాయము, ఆయనకు యిచ్చుకీతము చాలా నగయే ఆయన తలంపు. ఇకను వివాహములకు ఆఫీసరులకు యిచ్చు అలెస్సు వారికిలల కావలసియుండును. ఈ అలెస్సును వివాహములకు అభిప్రాయములను గూడ ఆలోచించి యాయవలయును. వివాహములకు ఆఫీసరు భార్య గూడ జేరుకలముగా సంపాదించుటకు అభిప్రాయము వారికి బంధుగులందరూ ఆయనపై నాధారపడియుండువారికన్న మంచి స్థితిలో నుండునని చెప్పవలయును. ఆఫీసరులను వివాహములకు గూడ తీసికొని ఆర్డర్ యెక్కువగా నున్నది. కాని మరీ అంతవరకు ముగ లేదు. మొత్తముమీద కర్నూలు మెట్టును వైద్యసహాయము చిరముగా నుండవలెనని ఆయన అభిప్రాయము. కాని విరోపియను ప్రాంతీయముల కింగ్డుం కనుకలము వచ్చు కో. కులకు ఆప్రామాణ్యములకు స్థానములలో యూరోపియన్ మెడికల్ ఆఫీసరులు లేనిచోట, కుదుర్చుటకు తగిన వైద్యసహాయము లేవలయును.

పి. డబ్లియూ. డి. స్పెషలిస్టు ఆఫీసరుల సంఘము

పి. డబ్లియూ. డి. స్పెషలిస్టు ఆఫీసరుల సంఘము తన అభిప్రాయములను దెల్పెను భారత జేతమునందు ఇంకా ముందు ఇంకా ముందు కేర్నూలు కనుకలమున చాలా యిప్పుడు ముట్టుతో చెప్పవచ్చును. రెండు ప్రాంతీయ, ఇంజనీరులలోని కింగ్డుం కనుకలములకు చాలా కనుకలములు యిప్పుడు యెక్కువగా నున్నవని గూడ చెప్పవచ్చును. ఐతే ఇండియన్ పురపాలకద్యము, కె.ఎ. ప్రభుత్వము, ఎలెక్ట్రిసిటీ ఇంజనీరులకు చాలా పెనుకలములను ఇచ్చెను. ప్రస్తుతము జేతమునందు కె.ఎ. కనుకలములను ఆధారపడుట కలన ఉన్న తెలివికాదు ముందే, అభివృద్ధి ప్రస్తుత పద్ధతులపై ఆసలేంద పోవును. కావున ఇండియన్ సీ ప్రత్యేక కార్యకర్తల భవిష్యత్తును దెట్టుకునో దానిపై విరోపియనుల సంఖ్య కింగ్డుం కనుకలముల ఆధారపడియుండును. ప్రస్తుతము స్పెషలిస్టు ఆఫీసరులకు విరుద్ధములకు ముగ్గురు దీనికొని పిదప కర్నూలు లెట్టుకునో జేర్చుకొనుచున్నాడు. స్పెషలిస్టులను పి. డబ్లియూ. డి. ఇంజనీరులతో సమానముగా కార్యకర్తలకు నుండు కర్నూలు దీనికొని యిందు రెండు సందర్భముల ప్రాంతీయములలో నుండవలయునని యీ సంఘముయొక్క అభిప్రాయము. ఇప్పుటికి రెండు సందర్భముల సర్వీసులకు వారలను పర్మినెంట్ లిస్టులో జేర్చి సంస్కరణముల క్రింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల కిచ్చిన అధికారముతో దీనిని గావించి రక్షింపవలయును. పురపాలకద్యము, కె.ఎ. ఎలెక్ట్రిసిటీ ఇంజనీరులలో స్పెషలిస్టులకు వారలను కొందర నుండు భారత జేతమున కనవరమని ఈ సంఘముయొక్క సమర్థము. స్పెషలిస్టు ఆఫీసరుల ప్రాంతీయములకు ప్రభుత్వమువారికి విరాళములు చాలా తక్కువగా నున్నదని కొన్ని కర్నూలు దెట్టుకునో దీనిని కావోబుటులు జేయవలయును సర్వీసును ఆభివృద్ధిములము చేయవలెనని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము జేయరాదని సమాధిప్రాయము. ఈ స్పెషలిస్టు ఉద్యోగములకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు కొందరు నియోగించిన యి, వారల కిచ్చుకీతములు అలెస్సులు, ప్రాంతీయములకు వోబుటులు అలెస్సులు, యీ విషయమును మార్పులయిన నాయు, సంఘమువారు నూచించిరి.

సివిల్ ఇంజనీరుల సంఘము

జీ.ము. పెన్షనుల విషయములలో సివిల్ ఇంజనీరుల సంఘము దెల్పిన కోరికలు సిన్న ఫార్మ్యులము దెల్పినవని వలెనే యుండెను. ఇంజనీరులయొక్క సర్వీసు నెమ్మదిగా సర్వీసునయి అప్పుడే వారిని భారతీయులవలె జేయుట తీర్మానము గావించుననియు నూచించుట జేసెను. ఈ సర్వీసును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము జేయుటలను అవలొనము సంకుచితమై, ఉత్సాహము తగ్గును. కావున అందులకు ప్రతికూలము దెలుపుట. విరోపియన్ల యాద్యములను, ప్రాంతీయములను నుండవలెనన్న యిప్పుడున్నట్లు నూటికి 45 మందికి తక్కువగా నుండ యూరోపియనులను జేర్చుకొనవలయును. ఈ మధ్య యూరోపియన్ల కె.ఎ. యిచ్చుటలు తగ్గిపోయిరి. కావున విరోపియనుల సంఖ్య కలవరములకు ప్రయత్నములు జేయవలయును. ప్రాంతీయముల సర్వీసునుండి వైకి దీని కొనుట కొంతవరకు విషయములకు నే యుండెను. యూరోపియన్ల క్రియించుకల భారతీయులనే సాధ్యమైనంతవరకు దీని కొనవలయును. అట్లు ఇండియన్ కె.ఎ. యిచ్చుటలను దీనికొని నెడల భారతీయద్యోగులు అట్టి కేసులను ఉదయముల విదేశములకు బంపవలయును. ఇద్దరపరిపాలనములేకుండ జాతీయములపై నాధారపడి నియమింపవలెననియు జేయుట వారు భారతీయముల చేతనే నియమింపవలెనని సంఘాభిప్రాయము. ఇప్పుడు సర్వీసులకు రక్షణములే యుండవలయును. దీనికోసం, ప్రతికూల మేమైన జరిగినపుడు ఒక పంచాయితీకి తెల్పుకొనుటకు యెర్పా

టుండవలయునని గూడ కోరుకొనెను. ఈ విషయములను మార్పుల జేయవలెనని, వైద్యుని భగ్నముల గాను జీతములకు జేయవలెనని యు, కోరుకొనెను. ఇండ్ల అద్దెల విషయముల అందుల కోసం యింత మొత్తము యిచ్చుకీతము ప్రాంతీయములకు.

ప్రత్యేక సాక్షి విచారణ

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసు

ప్రభుత్వము ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసులకు విచారింపబడిరి. ఈ సర్వీసులకు మును సర్జన్ జెనరలు కర్నూలు హామెను, మేజరు పి. హెగాం, మేజరు ఆర్. హెబి, కార్డి, కార్డెన్, డి. మెగారలు ప్రతిభముగా నుండిరి.

కర్నూలు హామె గారు నూచించిన కొలది కలవలెనని యుద్యోగపద్ధతి, ఇప్పుడు వారణాసి నున్న వారి క్రిత పద్ధతి నూచించబడినదా యిది శ్రీ ప్రభుత్వ అడిగెను.

కర్నూలు హామె గారు ప్రభుత్వ మిచ్చు యిప్పుడున్న పద్ధతి నే నూచించుచుండెననియు దానిని తాత్కాలికముగా జేర్చిరియు చెప్పెను.

కర్నూలు గారు తమ ప్రేమములతో, ఇంకా ముందు కె.ఎ. యిచ్చుటలకు భారతీయులకు విదేశీయుల కిచ్చు అలెస్సులను చాలా లెసు దెల్పెను.

అట్టి భారతీయులకు విదేశీయుల కిచ్చు అలెస్సు గాక తెక్సికలు అలెస్సులకు దిచ్చుట యేమి బానుగా రదిగిరి. ఎట్లయినా కేసుని సాక్షి చెప్పెను.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసును మిలిటరీ సర్వీసుగా జేయుచుంటుంటు జేయవలెననియు, సివిల్ కార్యముల నుండి ప్రత్యేకింపవలయు ననియు నూచించుట శ్రీ ప్రభుత్వ తెల్పెను.

కర్నూలు హామె గారు ప్రభుత్వ మిచ్చు, అట్టి విభాగము యెట్లయినా జేయవలెనని యుండుననియు, కాని యిప్పుడు దాని నేమియును జేయవలెననియు, లేదనియు, యింకా రి యెండకు సివిల్, మిలిటరీ సర్వీసులు వేరు జేయుటలకు ముక్కుందు యీ సర్వీసును రాష్ట్ర ప్రభుత్వము జేయ బుద్ధి జాడమునయి ఆయన జెప్పెను.

ఇప్పుడున్న పద్ధతి నే బలపరచుచు వారు సివిల్ ఉద్యోగములకును ఐ. యం. యస్. ఆఫీసరులను ఆర్థికముగా పోషించవలెనని దెల్పెనుటల బానుగా రదిగిరి. ఇంతిగాక ఎవరు కమిటీ వారు విచారింపుచు, సివిల్ కార్యములకు చాలా కాలమును ఐ. యం. యస్. ఉద్యోగులు యుద్ధసమయమున ఆసాద్యమైన గనుపరచిరి దెల్పెన విషయముల గూడ ఆయన సాక్షి దృష్టికి దెచ్చెను.

కర్నూలు హామె గారు దీనితో నేక భవిష్యత్తు, రెండు రోజులలో నున్న వారు చాలా మున్న ప్రభుత్వము చేయవలెనని పని నంతకు నిర్మాణము గావించుటలో వారు అభాగ విజ్ఞానము గనబరచి, సీరులో ఆర్. ఎ. యం. సి. రెండు గూడ నిల్చె యున్నది. ఐతే సివిల్ ఉద్యోగములలో నున్న వారిని మిలిటరీ వైపున పాలనోద్యోగములకు నియమింపరాదని ఆయన అంగీకరించెను. ఆయన అభిప్రాయము కొరకు తీర్పునిచ్చెను. ఆ భారణము చేతనే డిల్లీ గారు క్రిష్టియన్ భారతీయ మెప్పుడు అధినేత స్వాతంత్ర్యమును బొందుతో, అప్పుడు సివిల్ మిలిటరీ ఒకేదము యొక్కముగా నుండునని చూచుచున్నా నని సాక్షి చెప్పెను.

ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసును మిలిటరీ సర్వీసు జేసినను మిలిటరీ అధికారులకు తెలియజేయు, ఆర్థికములపై వైద్యములలో కేసులందెనవారిని రెండు రోజులలో జేర్చుకొనగోరా యిది సర్వీసుల గారు నూచించిరి.

సాక్షి:- అవును. అట్లుంటే జేయవలెను.

పోటీపద్ధతియొక్క పును ఐ. యం. యస్. యిద్దరు యూరోపియనులకు ఒక భారతీయ దెట్టుకునని సర్వీసుల గారు రదిగిరి.

ఇదేమో అందొక్కముగా గావించవచ్చును. కాని యిది వరకు నిట్టియేర్పాట్లు జేయబడినయి, ముందుగూడ యూరోపియనుల సంఖ్య యింత, భారతీయుల సంఖ్య యింత, యిది నిర్ణయింపవచ్చుననియు కర్నూలు హామె గారు జెప్పిరి సివిల్ ఉద్యోగములందున్న కర్నూలు మెట్టు ఆఫీసరులకు ఉచిత వైద్య సహాయము జేయవలెనని ఆయన అభిప్రాయము. ఐతే ప్రభుత్వమువారు వారికి ప్రత్యేకముగా అలెస్సు నీయవలయును. లేదా దానిని ఆహారము గోన ఆఫీసరులకద్ద నుండి వసూలు జేయవలయును.

ఈ విషయమున మెడికల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కు వాసు గారు సూచించిరి.

సాక్షి:— వైద్యకళాశాల విషయమున నా కట్టి ఆక్షేపణము లేదు. కాని సమస్యను కైదు అందవలయును. ఆచార్యులు భారతీయులకు భారతీయమును, యూరోపియన్లు యూరోపియన్లను బోధించుటకు వీలగునట్లు చేయవలయును.

మరియు (ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు) యుద్ధసమయమున వి. యం. యస్. అధ్యక్షుల సాక్షుల ప్రాధాన్యమును వారలు వర్ణించియు వారసముగను లేవనెత్తుచు, వారు వాసుగారి పరిశీలనకు ఆయన అంగీకరించెను.

సమస్యగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, విద్యావిభాగమును కమిషన్లుగా విభజించి వానిని పరిశీలించుటకు సూచించెను. వాసుగారికి సూచించెడి విధానమును సాక్షులందు సెనైట్లు అంగీకరించుట ఆయన కిష్టమనియు, ఇప్పుడు సర్దుముగా నున్న విషయమున కరిగించి మాడగొనియు ఆయన చెప్పెను.

సివిలు ఇంజనీరింగు, సైన్సులకు ఆఫీసుల సంఘము

ప్రతినిధి సాక్షులు

సివిలు ఇంజనీరింగు సంఘమున వాసు ఇంజనీరింగు కాలేజీ ప్రెసిడెంటు డబ్ల్యు. యల్. సి. (మొదటిగారు) సి. సి. ఇంజనీరు గారు, సైన్సులకు ఆఫీసుల సంఘమున ఏ. సి. మాడెట్, మొదలి. జి. కె. ప్రభువు గారు, సాక్షులు నిచ్చిరి. ఈ సమయము లెన్నియో ప్రాతినిధ్యముగ వాసుగారులను సమన్వించెను.

ఇకముందు సాక్షులు ముఖ్యవిషయములను ప్రత్యేకముగ విచారించుటకు వానిని దెల్పి కమిషన్లవారికి సహాయము చేయునట్లు ప్రభువు మరల పేర్కొనిరి.

ఇంజనీరింగు భారతీయతలో న్యాయశాస్త్రము కాంట్లాట్ గాకలెనియు, ఇంజనీరింగులో పార్లమెంటరీ గ్యారంటీ కావలెనియు కోరుటలో వి. సి. యస్. వారి కిష్టమును దాని కన్న మెక్సికన్ గారునుండిరి ప్రభువు చెప్పెను.

ఇంజనీరు:— “అట్లు కోరుటకు కారణము ఏ. సి. యస్. వారికి నుండును. గ్యారంటీ చాలకుండయుండుట చేత, యూరోపియన్లు కులకణములు గల భారతీయులను మాత్రము సర్దుముగా విడిచి వారికి విశేషముల పోవుటకు కలకు 250 రూ॥ చొ॥ అలవెను నిచ్చి ప్రోత్సహము చేయవలెనని సాక్షి చెప్పెను.

వాసుగారు:— వారికి నెలకు 75 రూ॥ చొ॥ లెక్కలు అలవెను నలవలయును!

ప్రతినిధి:— “అది చాల కొద్ది మొత్తము.”

వాసుగారు:— యావత్తవరమున నెలకు 75 రూ॥ చొ॥ కచ్చిన్ కొద్ది మొత్తము గానెరుదు.

ప్రతినిధి:— ఆ విషయము ఇండియన్ ఆఫీసులు నిర్ణయించుకొనవలయును. వారు యేనుడిగిన యాయకులను విడిచి.

ఇప్పుడు యెక్కువ తరముల దెచ్చుకొను ఆఫీసులకు వారి జూనియరులకున్న యిండ్లు వాళ్ళదొరుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ లోల గింజుకు గాన, తీరమునందు నూటికి 10 యిది యింటి అద్దెను నిర్ణయించుకొని యేర్పాటు చేయవలెనని ఇండ్లను గాన చక్కని విషయమును దెల్పిరి ప్రభువు చెప్పెను. దానితో ఆ విషయమున యిప్పుడున్న ప్రయత్నము తొలగించి సాక్షి చెప్పెను.

సివిలు ఇంజనీరు సర్దుముగా విడిచియు సర్దుకాలమును ఇప్పుటికి గాన నూటికి 45 చొ॥ అందవలెనని సూచించుటకు. ఆ ‘ఇంజనీరు’ అనుదాని కర్తవ్యమని సమస్య గారు సాక్షి చెప్పిరి.

ఇండియాలో విడిచియు అందవలెనంత కాలమును అట్లుండవలెనని ప్రతినిధి గారు చెప్పిరి. అవసరము లేనపుడు దానిని ప్రార్థన చేయుట వీలగునట్లు చెప్పెను.

ప్రెజిడెంట్ గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యూరోపియన్లు అప్పుడెవల నూటికి 45 నుండి యిండ్లుండవలెననియు లేదా అనలే శుభండుండవలెననియు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని కర్షకులను, యూరోపియన్లనుంచి వారు పోషించవలెననియు శ్రేష్టత్యమునకు భంగము గల్గుననియు సాక్షి చెప్పెను.

సర్ సివిల్ జాన్సు గారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, సర్దుములందు శ్రేష్టత్యముగనున్న యేర్పాట్లను పంచాయితీ గా శ్రేష్టత్య విచారించవలెననియు, ఇండియా అంతటను అట్లే విచారించిన బాంధువులనియు, సందర్శనమున కిట్టి ఒక్కొక్కను మాత్రము రావచ్చుననియు, ప్రతినిధి గారు చెప్పిరి.

వాసుగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు జడ్జి సమాఖ్య పనికి తోడు యాపనిగూడ చేయవలెనని ఆయన విడిచి చెప్పెను.

ప్రజాశయముల కథికారులు తోడ్పడుటయా!

సర్దుముల “అతివివాదాస్పద” వాజ్మూలము

వాసు గారి తీవ్రమగు సాక్షి విమర్శ - అధ్యక్షుడు అడ్డుపడుట

మధ్యపరగణాలు బీరారుల అధికార సంఘము వారి వాజ్మూలము

రాయలు కమిషను ఆర్డర్ సైన్సు సర్దుము

బొంబాయి, డిసెంబరు 8:— మధ్యపరగణాలు, బీరారుల కమిషను సంఘము వారు సర్దుముగను సకారణముగను తమ యభిప్రాయములను దెలుపుచు దీర్ఘచురు మెమోరాండము నీడినందున రాయలు కమిషను వారికి విడిచింది. ఈ సమయము తరపు సాక్షుల తీర్మానము రాయలు కమిషను వారిచే విచారించబడిరి.

ఈ సమయమునందు 95 గురు వి. సి. ఎస్. అధికారులు, 5 ఇంజనీరుల సర్దుముగా గానెరు. ఈ సంఘము వారు మొత్తముగా తేలిపిన విషయములను, నివారణోపాయములను, ఇదివరకు వి. సి. ఎస్. సంఘములవారు, యూరపియన్లు ప్రభుత్వోద్యోగుల సంఘములవారు దెలిపినవియు, సంస్కరణలపరిపాలన, దాని ఫలితములు, భావిపరిస్థితులు ప్రస్తుతపరిస్థితులు, మాంటుఫర్డ్ నివేదిక యందు అభివృద్ధి గురించి కల్పించబడిన ఆశలు, భారత రాజకీయముల ఆంధ్రములు, యూరపియన్లతో పోల్చి జూచియుండల భారతీయ శాస్త్రము శాఖోద్యోగులలోని అసహనము మున్నగునవి ఇందు వివరముగ వర్ణించబడినవి. భావిపరగణా వా బిభత్స, మహమ్మదు ముస్సేను (బొంబాయి వి. సి. ఎస్.) గారు గూడ విచారించబడిరి.

సివిలు శాఖవారి అధికారముల

భారతీయులపర మొనర్చుట కభ్యంతరము.

మెమోరాండము:— క్రిందివిషయము గలవు ప్రస్తుతము వి. సి. ఎస్. వారు నిర్వహించు అధికారమున క్రమముగా భారతీయలపర మొనర్చుకొని ప్రస్తుతము ఆచరణయోగ్యము గాదు. వి. సి. ఎస్. శాఖలోనికి భారతీయులను ఖచ్చితముగ తేర్చుట యొక్కటియే, ఈ మార్గము ముందుకు జనుటకు ఏకోపాయము. ఇట్లున్నప్పుడు, భారతీయత్యక్తులవారి యాధిపత్యమున పరిపాలన భారతీయోద్యోగులశాఖము, భారతీయత్యక్తుల యాధిపత్యమున యూరపియన్ల సుద్యోగులశాఖము గూడ నుండును.

అధికారవర్గరూపమును మార్చరాదు మొదటినుండియు భారతీయత్యక్తులకు దెలిసిన పరిపాలన పద్ధతి, సంపూర్ణముగ నోచో కేంద్రీకరించబడిన అధికారవర్గ పరిపాలనపద్ధతి యొక్కటియే మేము విషయమును భావక

ఏ. సి. మాడెట్ గారు ప్రభువులకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఇండియా ఆఫీసులవారు మెమోరాండములో తమకు దెలిసినవియు ప్రార్థనలుగా తేలవనియు, అందుకు దావారణము రూపాయి మరకముధరము ఆయన జూచెను.

తీవ్రమగు సాక్షి అందిచ్చిన మెమోరాండమును జూచి ఇండియా ఆఫీసు యొక్కో ఉదారవాక్యముల బల్కిరిని చెప్పెను. (ప్రభు)

ప్రభుత్వమువారు ఆయన కాంట్రాప్రవర్తుల నేమొనర్చుతేయలేవాయని ప్రభువు చెప్పెను.

ఆయన విషయములలో అన్నియును పూర్తి చేయబడినవి చెప్పి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు వారి సర్దుముగను వారి ‘సైన్సులు ఉద్యోగులకు’ నియమించుటను మార్చుట గాన ఆక్షేపణను దెల్పిరి. వారు భారతీయత్యక్తులవారి కీ విషయమును దెలుపగా, అది రాయలు కమిషను వారి విచారించవలెనని

తీవ్రమగు:— అవును. అట్టి విషయములను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు, భారతీయత్యక్తులకు మానకొనివేయ నుండునట్లు గానించును.

కాథియవారు పొలిటియల్ ఏజెంటు కర్మలు ఉడగారును పొలిటికల్ శాఖ మేజరులగు గారును రహస్యముగ విచారించబడిరి.

వారి విచారణయొనపిన ఆరోజుకు విచారణ ఆపివేయబడినది. చురుకైన బహిరంగముగ విచారణయొనపినపుడు, మధ్యస్థము కమిషనువారు బొంబాయి ప్రభుత్వత్యక్తులతో సమాదకము జరిపెనని దెలియుచున్నది.

మును దుందుకొనరలెను. బ్రిటిషు పరిపాలనలో, మొగలు పరిపాలన చాల అధికముగ కేంద్రీకరించబడిన అధికారవర్గము యొక్క పరిపాలనను ఉద్యోగ శాఖలను, రాష్ట్రీయముగ నొనర్చుకొని, భారతీయత్యక్తులకు చాల కొద్దిగ నుండును. ఇందువల్ల, జే కీ యు ల ను దిగా అలవాటుపడిన పరిపాలక యంత్రమునందు గావించుకొనియుండు మార్పులవలన చాల ఫలితములు గలుగును. అందుచే నతిశాఖరూపతతో నీరూపుల నొనర్చరలెను. అందుచే ఈపజ్జాను సమయమున, పరిపాలనా శాఖల యుద్యోగులను భారతీయులుగా నొనర్చి, అధికారవర్గ రూపమును యథాప్రకారముగా నేయుండుట వివేకముగనుపద్ధతి. ఈ పద్ధతిని భారతీయులు, పరిపాలనయందు దవరమగు అనుభవమును సంపాదించిన తరువాత, పాశ్చాత్య పద్ధతుల వైరాష్ట్రీయ సర్దుపరిపాలన మొదలగు పరిపాలన మార్పులను నొనర్చుటకు కావలసినంత శక్తికలిగియుండును. ఒకే పర్యాయము ఉద్యోగ శాఖల కర్మలను, శాఖానిర్వాహణను గూడ మార్చుట ప్రాచ్యప్రభుత్వ ప్రాతినిధ్యముల వైరపరమగు భారతమును మోపుట యగును. ఇట్లు చాలకాలము గడవినతరువాత, రాష్ట్రీయ పరిపాలన పద్ధతి యభివృద్ధియొకటిని ప్రస్తుత వి. సి. ఎస్. శాఖవారి కార్యములను, అధికారములను, రాష్ట్రీయోద్యోగ శాఖలకు మార్చవచ్చును. మధ్యపరగణాలు, బీరారుల సం దిట్టి మార్పు నొనర్చుటను చాలకాలమువరకే యుంచవలయును. సంస్కరణల ప్రభుత్వ మొకను శ్రేష్టమునందు టుచే, కార్యనిర్వాహకవర్గమువానికి, కానకసభవారికి పరస్పర వ్యవహారము లింకను కుదుటపడలేదు. నెనుకే పడియున్న రాష్ట్రీయల దలి వ్యవహారములు, ఇతలో ఉద్యోగ శాఖల రాష్ట్రీయములుగా నొనర్చుటకు దగయుండలేదు.

సాముమందియూపియనులు-ఖండితమగు ప్రకటన

వి. సి. ఎస్. శాఖ యొక్కో కాలము యూరపియన్లు అధికారులు భారతీయత్యక్తుల కిది నే యుండవలెను. భారతీయ ప్రభుత్వమున, బ్రిటిషు ప్రభుత్వరూపమున నే యుంచి, అట్టి రూపముననే భారతీయముగ నొనర్చు నెందువెడల ఉద్యోగులలో అధికముగ నుండియును యూరపియన్లు అందవలెను పదితర్కరములవరకైనను సగముమంది యూరపియన్లు ఉద్యోగములలోనికి దిగి నుండువలెను. భారతీయులపర మొనర్చుకొను భారతీయుల సంస్కృతి జేయుటకు గాను యొగకలవన సదుపాయములవలన భారతీయుల కోర్కెలు ఇంకను మోచుచున్నవే గాని తగ్గుట లేదు. అందుచే నిప్పుడిమప్పు నొనర్చుచు, అధికము 10 తర్కరముల కరకైనను ఎట్టి మార్పును నొనర్చుచు ప్రభుత్వము వారు ఖండితమగు ప్రకటనను గావించవలెను.

యూరపియన్లు అధికారుల బలము శుభండునెనవో వైరదేవిన కనీసము సగభాగముగా యుండవలెను. “అట్లుగా యెవల పరిపాలక, కార్యనిర్వాహక శాఖలందు యూరపియన్లు సంపూర్ణముగ తర్కరలో తీరివేసి, ఎన్నపర్చు అద్వైతముగా నియమించుట భారతీయత్యక్తులకు, యూరపియన్లకును గూడ మంచిది. భారతీయ ప్రభుత్వము చేసిన, భారతీయ సహాయోద్యోగులు, అసిస్టెంట్లు, భారతీయముగ జేయబడిన ప్రభుత్వము మొదలగువాని భావించుకొని, అచ్చటచ్చట అధికారులను దిగిరిమిది యూరపియన్లు లనుంచుట అవసరపాధ్యముగాదు.”

న్యాయ శాఖలో భారతీయుల సామర్థ్యము

న్యాయ శాఖ కార్యములకు భారతీయులు సరిగా తగియున్నారనియు, యూరపియన్లు సివిలియన్ల జడ్జి ఈ కార్యముల కంతమాత్రమును అర్హులు గాదనియు, అందుచే వారిని శాఖకుండి తొలగించ వలెననియు కొందరునున్నారు. రెండు కృత్రిమ కారణములవై, భారతీయుల అర్హతను గురించిన వై యభిప్రాయ మభిప్రాయమున్నది. (1) న్యాయ శాఖలోని, అసాధ్యములగు పనులెక్కువ గమనింపవలెనని కానను సభిప్రాయము (2) న్యాయ శాస్త్రమునందలి ట్రైనింగు లెక్కువ గురించి వివరించుట

కీర్తి శేషులగు వంగూరి సబ్బారావుగారు

లో భారతీయులకు గల నిస్సంకోచమగు కీర్తి. వ్యాపకపా
లనందుచో నొకప్పుడు పోరబాటులలో, బలములు, తిరుబా
టులు మొదలగు తీవ్రకార్యముల జరుగక పోయినను, అట్టివాని
ఫలితము చాలకాలము కూడినాడి మొత్తముకలిపాలకు భంగము
గలిగింది. కాళకమున, కొట్టాటల అల్లరులకంటె నెక్కువ
అపాయకరమగు ఫలితములకు కారణమగును. అంతిమగాక, పె
క్కి కాటేలను బాగుగ తెలిసికొని యున్నంతమాత్రమున సరియ
గువ్యాయమును కలగజేయకలిగినను అర్థములేను. కలిగిన
వ్యాయము తమచుగా నందునల జరుగక పోవచ్చును. క్రిమినా
కాఖమందు జిల్లామేజస్ట్రేటును, నెవన్న జడ్జియను, సరియగు
వ్యాయకలిపాడులో క్రిందివా తీర్పును అధికముగపరచింప
వలసి వచ్చుచున్నది. వారిట్లు పరీక్షించి నగరించుటను సడలించు
నెడల వ్యాయకలిపాల కర్మలో కలిపావు.

యూరపియను వ్యాయాధికారులు

మేజస్ట్రేటు గారి నెవన్నజడ్జిగారి యూపియను
గనున్నయెడల, భారతీయునికంటె నాతిదు తన కార్యనిర్వహణ
మునందెక్కువగంభీరభావమును విధ్యుక్తము నిర్వహించునభి
ప్రాయముతోను వ్యవహరించును. యూపియను నెవన్న
జడ్జి కిట్ల విధించుటయందు ఎక్కువ అర్హత, అర్హత, జ్ఞానమును
గనించును. తునీకేసులను నిర్ణయించు సదృశము యూపియ
ను జడ్జి ఎట్టికలగవచ్చు లేకంద ప్రారంభించును. యూపి
యను మేజస్ట్రేటును నెవన్నజడ్జి కిర్వరియగ తొలగింపవలసి
కాలమింకనురాలేదు. సివిలు వ్యాయకాఖలందు భారతీయవ్యా
యాధికారులకు అనువరమగు నంత యధికముగ వివిధములలో
నిక ప్రవేశపెట్టించుచును "మంచిపాండితు" వైవాహికల
ప్రేమయు నాతినిలోకములు. వానిదేరి నాతిదు తమచుగా
కేసు నందలి ముఖ్యమగు పెద్దవిషయముల నాతిదు మరచిపోవు
చుండును, వ్యాయకాఖలలోని నిబంధనలే అతిదధి ము
ప్రేమించును. భారతీయని వ్యాయకాఖానభగ మభివృద్ధియొ
కొలని కృష్యముగ గానించు చట్టములొనియటలను, దరివేసి
ఎక్కువలో నో వ్యాయాధికారియొకని. రూలింగువై తితిర్పుల
సధికముగ నాధాం పరుచును. సామాన్యముగా నాతిని తీర్పు
కేసుముక్తి విషయముల కెట్టి సంబంధము లేనంత దీర్ఘముగను
వికాలముగను నుండును. కేసులు చాల నిలచిపోవుట, వ్యాయ
కాఖపాలమున నాశ్రయము, అందులకు తరుచుగా ప్రవీ కాన్య
వ్యాయముతోనుచే వివాట్లు దీనిఫలితము. పెక్కి కాటేల
లోదను వాదనా చాచివ్యాయతోడను అకరించి యున్న
వాతావరణమునకు యూరపియను సివిలి అనుజడ్జి తన వివే
చను మంచి మలము మారుతమును ప్రవేశపెట్టును. యూపి
యను సివిలియనుజడ్జియొక్క కాత్తజ్ఞానము చాల తక్కువుగ
నుండును. ఆతని దినవర్తనముందు ఆతడు నేర్చుకొనినదానికంటె
సధికముడను. సామాన్యముగా ఇంగ్లీషు భారీపురు కెట్టి కాత్త
జ్ఞాన ముండునో తునికీ గూడ నెరియి కొన్ని సమయములం
దిది ఏవో అంగ విశ్వ విద్యాలయమునందు పరిగి కాత్తకరి
చయముకంటె సధిక ముండదు. గాని భారతీయనందు
చొరకుదాని కంటె నిది చాలా తక్కువ. గాని ఆతని

తీరణ ప్రయోగం ఎట్లున్నను, తనకీర్తికలిగి వ్యాయము
నొనర్చుటకుగాను తమ వేస మొదలమొదలు గాని, వ్యాయకాత్త
తిమకులు పెక్కి కాటేల రున ఆలస్యముల
వలన పార్టీలకు వచ్చును గానించుటకు గాదని ఆనీక సామాన్య
ము జ్ఞాపముండును అంగ జేతమునందు ప్రవాళిప్రాతి మెట్లో,
భారతీయకము యూరపియను సివిలుజడ్జి అట్టి స్థానము సధి
సింపును. అందుచే ప్రస్తుత వ్యాయకాఖ ఉన్నతోద్యోగము
లలో సుముమంది యూపియను అధికారుల నుంచువద్దతిలే
పాగింపవలెనని ఈ సంఘమువాది గోరుచున్నాడు. వ్యాయ
కాఖములను క్లిరియను సరిగను నిర్వహించుట కిది అర
సరము.

సంస్కరణలు

భారతీయులను క్రభ్యక్తకార్యదర్శకులుగా కలిపేటేజీలకు
వాదనీయుడు ఈ సంఘమువా రెంచుచున్నాడు. కాని ఇందుల
కెట్టి పట్టినిబంధలను ఏర్పరుపరాదు.

తిరువారీ సంఘమువాదు సంస్కరణల పూర్వపు క్యవనో
రపట్టియలను వివరించు వి సి. యస్. కేసులకుటల కలన
గాని పరిపాలనా యంత్రము భగ్నమగునలనగాని సంస్కరణ
లు గానినిరాలేదని దెలుపుచు ఇట్లు నుడిచి "1917లో ప్రక
టన భారత రాజకీయకర్మిల ఆకళ్యకరచే నొనర్చబడలేదు.
ఈజేతముక ప్రాధికారముగా కొన్ని వాక్కుల నొసగ గోరి బ్రిటి
షు క్రభ్యక్తమువాది తమింకట చామే అప్రకటనను గానింది.

ఇండియను సివిలుకర్మిలను, జయప్రదయగు స్వరపాల
నాచారి క్ర మును గల యు కం దు చే సం స్కర
ణలకు పూర్వముదినములలో తమకుల రుణములను నాకుల
ను కాపాడలేనియ, ఈతప్పు తొడును భవిష్యత్తులకు పరి
పరముల నొనగలేనియను గోరుచున్న కోరిక నొసగుటకు
బలమగుకారణము. పరిపాలనములో ముఖ్యమగు బ్రిటిషు సం
స్థల రూపవిమాకే చాలకలకు కిట్ల మొనర్చబడెను. ఈమా
ర్పు క్రస్తుకామిటనే గప్పడక పోవచ్చును పరిపాలనకు
మును పరిపాలనా క ఖాళానికభారతీయులక దీసికొని ప్రాతరి
పాలనా కర్మకులవారికి బోధపరచి ముద్దోధించుటకుండు
వి సి. ఎస్. వారి మహోన్నతభావి దక్షమగురించి తమివేది
కయందు కల్పించిన మాటానూ మెచ్చు ఫలములే ఆద
ర్శప్రపంచమున దేలుచుండువాడు మూర్తిమే సంతోషింప
గలరు.

ప్రాచీ, ప్రతీచీ నాగరికముల సంఘట్టము

భారతీయకము ఈ స్వంతకర్మకులవైసనే అభివృద్ధి కంద
వలెను బ్రిటిషుపరిపాలనానకు సంబంధించిన ప్రతి విషయము
నేగాక పాశ్చాత్య నాగరికమునే ప్రతిహతమును ఎవరుచు
న్నవిషయ మిప్పటికే గానవచ్చుచున్నది. భారతీయకము యొక్క
ప్రవాళిప్రాతిస్య పరిపాలనాపద్ధతి ప్రాచీ సంబంధముగా
నందవలెనుగాని, పాశ్చాత్య సంబంధముగా నుండరాదు. వైసి
వేర్కొనబడిన ప్రాటనను గానించిన మహాపురుషు లీ విషయ
మును గమనించికో లేదో తెలియదుగాని, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువా
రు. భారతీయకమునకు స్వరపాలనా సంస్థలను వాగ్దాన మొన

ర్చుటలన ఇంతింకను బ్రిటిషు పరిపాలనలోని ముఖ్యవిషయ
ములగు స్వార్థరాహిత్యము, నిష్పక్షపాతము అను రెండువిష
యములను వదిలివేసెను యాధాత్యము మాత్రము నిలచి
యున్నది.

ఇకమీద, నివాదములు కట్టలు. కర్మము, భేదములతో
నిడియన్న ఈ జేతముని విద్యకర్మినించిన భారతీయ రాజకీయ
జ్ఞా తిమిది పరిపాలనా క్రమమును నిర్ణయించుచుండురు. ఉత్త
మకరిగతి యూపియనులను, భారతీయకమునందు సర్వార్థి నేటు
నితియందు నియమించుట ఈ యొక్క విషయమున నన్నె ఎంత
మృతమనునో యూహించుడు.

భారతీయ వ్యాధికుల విరోధభావము

సంస్కరణల నిర్వహించుటకులను స్వయములకు గలగ
గొప్పలాభములను కలిపి వాటుపట్టు నివేదికయందు గన్నువ
బడిన గొప్ప ఆకర్షణలన్నియు, భారతీయవ్యాధికుల ప్రాతిహ్య
ములన కలిపి మొనర్చబడెను. "యూరపియను స్వయములయెడల
భారతీయవ్యాధికులకు, అన్నిపక్షముల రాజకీయజ్ఞులకును గల
ఈ విరోధభావమే స్వయములయొక్క ప్రస్తుత కన్ననీతి
కారణము."

కాటాటప్రభుకు స్వాగత్యమును నిరాకరింపవలెనని
కాననకర్మయందు చర్చిపండిట్టి జేతమున, యజ్ఞకాళగను
నము, విదేశీయప్రతిపాల అల్లరుల జరుపుటకు సమయముగా
నెన్నుకొనిన జేతమున, కర్మకుల పాతీకులను చక్కపరచుటకు
గానించుట నూచనము భారతీయుల తీవ్రప్రతిహ్యమునకు
గురిగాక యుండకాలవు. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువాది ఈ జేత
లోని బ్రిటిషుకర్మిలనుక సహా మొసగ వగిరించుచున్నారని
కలించుచున్నాడు. కాని భారతీయకముందలి రాజకీయ ప్రాతి
హ్యములను వారిప్రవాళిమున్నియు వివరించుటకు నొప్పి
బడెను. కేంద్రప్రభుత్వమువాదును, స్థానిక ప్రభుత్వమువాదును
గూడ రాజకీయకర్మిలకి తాళకాలలేక పోయిరి. భారతీయ
త్వమువాదు కర్మిలకు కెట్టిపాత్యముల నొసగుటకును నిరాక
రించుచున్నది భారతీయుల కర్మిలయెడల విరోధభావము
చేతను, రాజకీయ వత్తిడిగలను, ఇన్స్టిట్యూషనుల పక్షముండు
న్నర్ల కొనగబడిన అధికారమును వినియోగించి కర్మిలను కా
పాడుటగూడ కన్నర్లకు వీలగుటలేదు. భారత ప్రవాళిప్రాయ
మును కర్మిల మొనర్చినయెడల వెంటనే భారత వార్తాపత్రికల
విమర్శనల ప్రవాహమునకును అట్టికార్యము కల్గివేసింపుచు భా
రత రాజకీయజ్ఞులు కాననకర్మలలో దెచ్చు తీర్మానములకును
గవర్నరు గురియగును. అందుచే నీవిషయము వెంటనే భారత
ప్రభుత్వమువారి దృష్టిలో బడి సంకాంక్షిల ననుగురుకు.

లాలుడు జార్జి గారు తమ "ఉత్కల చట్టము" ఉపవ్యాస
మును తయారు జేసికొనుచున్న సమయముననే బ్రిటిషు
సంస్థలకు ప్రకటింపబడిన విషయ మింకమును చారికే జ్ఞానక
మున్నది. 1921 లో జూను మాసమున కామక్కు సభయందు
మాటాచుగారు, కర్మిల కర్మములగురించి విచారించెద మని
వాగ్దాన మొనర్చిన విషయమును కర్మిలకు వేరములం దెట్టి
భిన్నభిన్న యొనర్చు వీలులేదనియే, వీరు తమ వాగ్దానమునందు నూ
చించిన తీర్మానమునందు, దెలిపివిషయ మని ఈసంఘమువారికి
జ్ఞాప మున్నది.

ఇప్పుడు గాతముకలిగినను నేర్పరపగా భారత కాన్య
కర్మవాదు బహిరంగముగా నిసింది. భారతీయప్రభుత్వమువాది
ప్రతిహ్యమును జూపి రని, మాటాచుగారు తమయొద్వ్య
గానంతరి మొదల యజ్ఞకర్మములందు గానగును. కానన
కర్మవారి జేతులలోనున్న ఒక్కటే కర్మకుల కర్మిల వారిప్రయా
ణపు బత్తెను కల్పించుట భారతీకాననకర్మవారి ప్రాతిహ్య
మునకు మరయుక నివర్తకము.

స్వయములను వెడలగొట్టు ప్రయత్నములు

అంతిమగాక, భారతీయకములకు వచనముల నొక్కము
రు ఇంచుకంతి గమనించినను, సంస్కరణలకింద వారు తమ పు
టబడించిన, కర్మిల నిర్వహణము కర్మిల మొనర్చుట కేప
యోగించుచున్నారని దెలియగలదు. కర్మిల వారికి సాగ్యముల
నొనర్చుచుండ జేయటంలో వీరొప్పక చర్యలం నిడివచ్చుగా
గలదు. తమయొక్క విధానములకుఫలితముగ నే సంభవించిన ఇట్టి
విషయముల నెక్కువకుటకర్మిలమువాదు నిరాకరి పరచు
నుకాని భారతీయుల పరమొనర్చు విధానము కర్మిలముగ జరుగ
నున్నవిషయ, దీనినలన నీజేతము బ్రిటిషు కర్మిలవా కంఠం
రూపమును, బ్రిటిషు అధికారులను గూడ కర్మిలకులగురుని
కర్మిలవారికి దెలియను. కర్మిలల గారు సంస్కరణలయొకల
విరోధభావముతో నున్నారను ఆరోపణ నీ స ఘమువారు స్ప
ష్టముగా రసింపుచున్నారు. ఈ సంస్కరణలకు కారణములకు

పరిశీలన సర్వీసులవారు బాగుగా గమనించుటయేగాక సంస్కరణలనుండి వెనుకకు వరులు అసంభవమయ్యి, వానిని జాతీయ పద మొక్కలు తమ ధర్మతనియై వారు స్వచ్ఛముగా గమనించిరి. ఇవి సాధ్యమగునెడల సర్వీసుల భావిస్తినని. భారతదేశాభివృద్ధికి త్యాగ మొనర్చులెను. భారతదేశమున ప్రజాధిపత్యమునకు గాను, వి. సి. ఎస్. పోలనీయందు టరసరమగునెడల ఆకాఖ తొలగించబడి తీరవలెను. కాని ఆకాఖమున—కొన్ని వేరకులపై రికూటుల యివ్వబడినందు, కొంత యభివృద్ధియు, పౌకర్యములను దోరతులను కాల్చి తీసికొని రాబడి మాత్రము గ నొనర్చబడిన—ఉద్యోగులకు శాస్త్రము మొనర్చు విషయమున భారతదేశాభివృద్ధికి గల భాగ్యత తొలగిపోవలదు. ఇటీవల భారతకార్యదర్శి “అభివృద్ధి” అనుపదమును నిర్వచించుచు, ఉన్న ఉద్యోగులమును మొనర్చబడిన మినిస్టరులను, రాజకీయ వృత్తికి లొంగిపోవుటకు ఇది మరియొక నిదర్శనము. సర్వీసు నందలి అధికారుల తేజస్వితీని గమనించుచు, అందుచే ఉన్నతస్థాయి పిల్లలవిద్య మొనర్చు విషయములలో వారి వ్యయము చాల మోస్తారు. అంతయుగాక ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండునందు పనిచేయు లకుల చాల కష్టముగా వస్తుంది. అందుచే ప్రపంచమున నెవ్వను ప్రవేశించుచున్నానో కాక, వారి ఉద్యోగము పోయినందులకు గాను సంవత్సరముల వేతనము చొప్పున, మూడువత్సరముల వేతనమునకు మించకుండా, పరిహారము నొనర్చవలెను. సంస్కరణలను, ఎ త వ్యయము అతివేగము ఇదివరకే అధికారులు దెలిసికొనుటకు ద్రోహగా విచారణ జరుప విలక్షణతపోవుట విచారణముగా వస్తుంది. అంగ్లేషదేశమున పరిశీలనపడిన ప్రజాభివృద్ధియందు సంస్కరణలవలన సర్వీసులముక్తి స్థితియందు గలిగిన మార్పులను గురించిన ప్రశ్న మొకటి గలదు. ఈ దేశమునకు వచ్చినతోడనే ఇది జరిగిపోయినదేను. అట్టి ప్రశ్నలను గలగు రాజకీయ ఇబ్బందులచే నిర్లసిపర్చియుండుదు. క్రొత్త ప్రజాభివృద్ధి మొదటి ప్రశ్నను జూడగా ప్రస్తుత పరిస్థితులు సంక్లిష్టతరముగానే యున్నవని విషయము సంగీరించుచున్నదని తోచుచున్నది. ప్రస్తుతస్థితి సరియగు రక్షణ గలదా యని మాత్రమే ఆ ప్రశ్న అడుగుచున్నది. ఇట్టి మాత్రమును విషయమున కదలివేయుట కి సంభవమునా మీ తీరమగు నవమృతిని దెలుపుచున్నార.

శ్రీప్రభువు:—సర్వీసుల కష్టములను విచారించుట ఈ సంఘమువారి ముఖ్యకర్తక కార్యములలో నొకటి.

విజ్ఞప్తి

ఈ సంఘమువారు ఈక్రింది విధముగా రాయలుకుమనన వారికి విజ్ఞప్త మొనర్చు. “ప్రారంభపాలనకంద శ్రేయశ్శుభదిన వి. సి. ఎస్. యుద్యోగులను నిజమగు స్థానమున గమనించుట వరసరమని ఈ సంఘమువారు కోరుచున్నార. సంస్కరణలవలన సర్వీసులకు లిగిన కష్టములను తగ్గించి కర్మించుటకును సివిలియనుల కి దేశమున మంచి జీవితోద్యోగము గలదని నిరూపించుటకును కొంద కర్మించెదరనుటకు సుదయములేను. ఉద్యోగుల పరిస్థితులు చాలావరకు మారిపోయినను విషయము సరిగాదని కొందరు తెలిపెదరు. 70 మంది అధికారులు మాత్రమే ప్రాప్త గ్నేటు కెన్నుకులను దీసికొనిరి. వారికే వృత్తి నవలంబించుటకును అనుభవములేను. వారు విదేశమునం దుండుట వారికి కఠియొక యాటంకము. అంగ్లేషదేశమున పరిశీలన బాధపడువారి సంఖ్య యాధికముగా వున్నది. ఈ కారణముల వన్నిటిని గమనింపకుండుగాక, సర్వీసులవారికి కష్టములు యధార్థములు గావనియు తెలియదల ప్రాప్త గ్నేటు కెన్నుకులపై సభిముగా కల్పిపోయెడి వారే ననియు దెలుపబడును. ఎక్కువ సంఖ్యయను పొందుటకు సర్వీసులకు గల హక్కినిభిక్షన సంక్షేపమునకుగ నొర్చబడును. సర్వీసులవారి లీకలు గాగరంటిలు బలహీనముగ నుండుటను వై ఆయనమువలన బలపరిచెరు. ఈ విషయము సర్వీసులవారికి బాగుగా తెలియను. కాని ఇట్టిప పథుత్వమువారియందు సర్వీసులకు దృఢమగు విశ్వాసము గలదు. నిజమగు స్థితిగతులను వారికి వెలువరించినయెడల సర్వీసులకు తగు రక్షణము కా సగుటకు ప్రభుత్వమువై గల నైతికబాధ్యతను వా రెంతమాత్రమును కప్పించుకొన జూడరని సర్వీసులవారికి సంపూర్ణ నమ్మకము గలదు.”

నాల్గివచ్చు మామయ్యులబట్టు గారు

బొంబయి సివిలు సర్వీసుద్యోగియగు నాల్గివచ్చు మామయ్యగారు కమిషనువారి కిచ్చెలకు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు అభిలభారత ఉద్యోగకాఖలను తొలగించి వానికి బదులు రెండు రకములు—(1) యూరప్రత్య రికూటుచేయబడిన యూరపియములు (2) భారతదేశము రికూటుచేయబడిన భారతీయులు—నువీరియరు ప్రాప్తియందు కాఖల కేర్పరచవలె ననియు నుడివెస. యూరపియద్యోగులకు మార్గదర్శకులుగా నుండి ప్రభు

క్రమముగా కిగిపోవుచుండు రని నుడివెస. పరిపాలనయందు శాస్త్రమును రక్షించుటకును, తరస్కరము పోరాడుసంఘములందు మధ్యకి గ నుండుటకును 10 వత్సరములవరకు సివిలు పోలీసు సర్వీసులందు నూటికి 50 చొప్పున యూరపియను లుండుటవరము. రాజకీయముల విశిష్టతను గురించి నడుపు మాములు వాక్యములు నివృత్తిగా జనమైనవి. ఇంచాలకాలములకు వచ్చే యెందును. ఈ రాష్ట్రములలో ఈక్రింది అధ్యయన యుద్యోగమును భారతీయులకు ప్రత్యేకింపవలెను. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణకునందు ఒక వి. సి. ఎస్. భారతీ సభ్యుని నొనర్చవలెను. ముగ్గురు కార్యదర్శులు, ముగ్గురు సబ్ కలెక్టర్లు, జిల్లా డిప్యూటీ సలీకులలో సగము స్థానములు అసిస్టెంట్ కలెక్టర్లు మొదలగు చిన్న అధికారులలో కూడ సగమునది భారతీయు లుండవలెను. సివిలు, పోలీసు సర్వీసులందు కష్ట నితరకాఖలలో ఎక్కువర్లు సలహా యుద్యోగ ము లు కిప్పు విగిరీ స్థానములన్నియు భారతీయులనే నియమింపవలెను. భారతదేశము యొక్కయు, అంగ్లేయులయొక్కయు ఆర్థికగణమునకు దగిన పద్ధతిని యూరపియనులకు రికూటుచేయవలెను వేరము ఈ ప్రవేశకరి యువకుల కార్మికము గ నుండుంట్లు దేవలెను. అరసరమగునెడల చట్టములముగా వై ను అభివృద్ధికి ప్రాప్తి నొనర్చవలెను. సంస్కరణలవలన జీతముల కట్టిక సంక్లిష్టతరముగానే యున్నది గాని గర్భవేతనమును రు 8000 లుగా పెంచువలెను. అధికారిని ఆతని కుటుంబమునకు ప్రయాణపుఖర్చుల నొనర్చవలెను భారతీయులకు యూరపియను లిచ్చి కు రిసరమగునెడల ప్రభుత్వము వారి ఖర్చుపై వారి కార్మికదేశమునకు పంపుటచిరము గాని, ఉద్యోగ కాలమున కంతటికి, ప్రత్యేక వేతనముల నొసగుట యుచిరము గాదు

సరాసరి రాష్ట్రీయోద్యోగకాఖలను నియమింపబడునట్టియు, వి. సి. ఎస్. లో నియమింపబడునట్టియు భారతీయులే క్లిష్టసామర్థ్యములు గలవారని స్పష్టముగా దెలిసిరి. అందుచే సివిలు సర్వీసుల రాష్ట్రీయముగా నొనర్చుటలో నుపీయను (గేడు రు 1200—75—2300 లుగ నుండవలెను, కె. డి. గేడు వారికి రు 850—50—1200 ల చొప్పున నుండవలెను. ఉద్యోగకాఖలు భారతకార్యదర్శి చేతులలో నుండుట యనగా, అధినేతస్వాతంత్ర్యమొనగుటకు అధ్యయన ముయొక 80 సంవత్సర ఆపియుంచుట అకభారమే ఈ సర్వీసులపై నిధికాము భాగవారి కుండవలెనని గోతుటకు కారణము. రాష్ట్రీయప్రభుత్వములచే యూరపియనుల నియమింపబడునెడల ఈ భయము తీరిపోవును.

సాక్షి విచారణ

మధ్యపరకాఖల తిరారు కమిషను కోపున డి. జి. మైకేలు, సి. వి. ఇ. వి. సి. ఎస్. (లీకలు పెకలీ, ముఖ్యకాఖన సభాకార్యదర్శి) విచారణపడెను. బానుగారు సాక్షిని విచారించుచున్నప్పుడు చర్చ చాల సాదేక ప్రారంభముగా నుండెను.

ప్రభుత్వము శ్రీప్రభువు, కమిషనువారు నివేదించిన స్టేటు మెంటులో కొన్ని భాగములలోని వాక్యములు చాల వివాదాస్పదములుగాను చర్చనీయములుగాను వున్నవి నడిచి, (కమిషన్ గారిని జూపుచు) “నా మిత్రుడు వానిని పూర్ణ మెంటరి చర్చకు తగిన విషయముగా జేసినవచ్చు” నని హాస్యముగా కలికెను. అధ్యక్షు డీవివాదప్రారంభములకు భాగములను వదిలివేసి సర్వీసుల పరిస్థితుల గురించిన ప్రశ్నలమాత్రమే అడిగెను.

వై యుద్యోగముల రద్దు జేసినచో క్రిందివారికి వరిహారము

శ్రీప్రభువు:—ప్రపంచమున దన్ని ప్రభుత్వములను వ్యయమున తగ్గించుకొనునట్టియు కొన్ని యుద్యోగములను తగ్గించుచున్నవి. అదే విధముగా తమ కమిషనువారు యెంచిన యుద్యోగములను భాగ ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేయవలెనని వివిలు సర్వీసులవారికి అభ్యంతర మొదలు?

సాక్షి:—అట్టి యుద్యోగములను తొలగించుట అత్యవసరమగునెడల అట్లు తొలగించుటలకు కష్టమగు ఫలితముల ననుభవించు సభికారులకు జరిహారము నొసగుట శాస్త్రము. అంగ్లేషదేశమున గడ్డిను నివేదికలకు తగ్గించబడినవారి కట్టిపరిహారము లొనర్చబడెను.

బాను, సమర్థ గారు ఈవిషయమును గురించియే ఇంక ను (కళ్లలవేసి, క్రొత్త అధికారుల సృష్టించుట అవసరమగు ప్రాతకాని రద్దుజేయుట మొదలగునవి ప్రభుత్వములో సామాన్య క్రయహారమున తెలిసిరి. సమర్థ గారు రెండుట సాక్షి నే కదర్చముగా జూపి, సాక్షి 1903 సం॥లో నుద్యోగములో ప్రవేశించినపుడు, జూనియరు కమిషనురు కదలియు అధిక కమిషనురు

పదవియులేదాయు, సాక్షి యుద్యోగమున ప్రవేశించినతరువాత సీపర్లులు సృష్టించబడిన దెలిసి ఇప్పుడు దాపదపు ల రద్దుజేయబడినయెడల ఉద్యోగమున ప్రవేశించిన రియాల నిర్బంధపడిన ఆ యుద్యోగములకు గూడ పరిహారము నడిగెదవా య్యోగి ప్రశ్నించిరి.

సా:—నేను కాఖ మొత్తముమీద మాటలాడుచున్నాను. ఆవధులు సృష్టించబడిన తరువాత నియమింపబడిన వారికైనను, అట్టిపరిహార మొనర్చవలెను.

సర్ కెజినాల్లు:—ఉన్నతోద్యోగములు తక్కువగా నుండుటచే వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగులు చుట్టపరకాఖలలో పనిజేయ సంగీరింపకపోవుట నిజము గాదా?

సాక్షి:—అవును.

సమర్థ గారు:—మధ్య పరకాఖలలో ఉన్నతోద్యోగములు లేనయిపడు నొక్కదానిని ప్రారేజేయుటకు మాత్రమే ఈ ఉన్నతోద్యోగము కేర్పరచబడవచ్చుమాట?

సా:—అట్లు కాదు.

(సర్. నాల్గివచ్చుగారికి ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు) నుపరిపాలన కోరకుగాను నివేదించినాని రద్దుజేయుట తప్పనిసరియైనయెడల అందులకు మా కర్మమువారికట్టి అటంకమును లేదు. కాని అట్లు రద్దుచేయుట అవాఙ్మయ మైనప్పుడు కాననభవాది యొత్తివలన నట్లు రద్దుజేయుట కిశాఖా రెంతమాత్రమును. అగీరింజరు, (లీకలుకు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు) తాము సంస్కరణలను విశ్వాసపాత్రముగా నిర్వహించెద మనియు, తమకట్టి అటంకమును లేదనియు, కాని అట్లు రద్దుజేయు సంక్షయమున ప్రభుత్వమువారు తగు కార్యక్రమ, శాస్త్రమును గన్నరపరచెననియు సాక్షి నుడివెస.

కాలుగారు:—దేశీయుల అభివృద్ధికోరకు సర్వీసులవారు త్యాగ మొనర్చు వలెననియు, అరసరమగునెడల సంపూర్ణముగా సదృశ్యమైపోవలెననియు మీ స్టేటుమెంటులో దెలిపితిరి.

యూరపియను అధికారుల

త్యాగ మునకు ఒకవరతు

సాక్షి:—ఆవాక్యములకు ఒక్క వరతుతో కలిపి జరుగవలెను. ప్రస్తుతము మాత్రమే ఒక మాద క్రొత్తగా నుద్యోగములలోనికి దీనుకొనిబడువారిలో కథమున సగము ముందయెను యూరపియను లుండితీరవలె ననియు, ఉద్యోగకాఖల స్థావరమును కాపాడుటకుగాను యూరపియను అధికారులపై భారతకార్యదర్శి అధికారము యుండవలెననియు, నందు దెలుపబడెను.

(సమర్థ గారికి ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు) క్రొత్తగా కేర్చుకొనవారిలో సగమునకు భారతీయులను యెడల పదివత్సరములకు మధ్యరాష్ట్రములలోని మొత్తము అధికారుల సంఖ్యలో భారతీయులు, నూటికి 40 చొప్పున నుండురు.

(శ్రీప్రభుకు ప్రత్యుత్తర మొనర్చుచు) అధికారుల ఆయా క్షయ జటిలను తయారుజేయుట చాలాకష్టము, వ్యక్తిమొక్క ప్రత్యేక ప్రత్యేక రుమలనుబట్టి వారిక్షయ ముండును. పెద్దపెద్ద క్షయములను లెక్కలోనికి దీసికొని మొత్తముమీద నెల 1 కి రు 420 ల వేతనములలో హెచ్చింపవలెనని గోరితిరి.

శ్రీప్రభువు:—బొంబయి, వి. సి. ఎస్. సంఘమువారు కోరినదానికంటెమీరు సగటున హెచ్చుగోరుచున్నారను విషయమును గమనించిరా?

సాక్షి:—బొంబయివారితో నాకుపరిచయము లేదు.

శ్రీప్రభువు:—వివిధ ప్రకళములలోనివారు గోరు హెచ్చువేతనములు చాల వ్యత్యాసములుగా నున్నవి యిరవ్వుయు నొకే విధముగా నిర్ణయించుకొనుటకు ప్రయత్నము లొనర్చబడకపోవుట విచార్యరము.

శ్రీప్రభునుసంజాయిషీగోరుట

సా:—సంయుక్త పరకాఖలలో వి. సి. ఎస్. వారు తమకట్టిల చదువులకు సులభ 800 సరియల క్షయమునని దెలుపగా నాసంఖ్య చాల మోపుచున్నదని మీరు నుడివెసిన ప్రతికలందు గాంచితిరి, ప్రభువుగారి అభిప్రాయమిదేనా?

శ్రీప్రభువు:—యూరపియను ప్రభుత్వోద్యోగుల సరియమువారు తమకట్టిల కార్మికదేశమున విద్యగలవించుటను 200 సరియల లగునని దెలిసిరి. ఈసంఖ్యతో పోల్చి జూచినయెడల 800 సరియల చాలఅధికముగానే యుండెనని నాఅభిప్రాయము. సామాన్యముగ నగుక్షయముకంటె 800 సరియల అధికమని నాయభిప్రాయము.

సాక్షి:—800 సరియలకు తక్కువ వ్యయమగుట లేదని జూపుటకు రిసీడులను దాఖలు జేసుకొనగలను.

వృత్తాంతలేఖలు

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గౌరవగ్రంథాలయము

డిసెంబరు 7:—గౌరవగ్రంథాలయములో ఈనెల 4వ తేదీ రాత్రి వోరులు బ్రవేశించి, బలవై పరచిన తివాది నోక దానిని చుట్టుకొని పల్లగుడ్డను ఒక గడియారమును, 15 రూపాయలు రొక్కమును, ఒకటిరెండు పుస్తకములను దొంగిలించుకొనిపోయిరి. మరల దాదాపు గ్రంథాలయము తెరచువఱకు టికి తాళమునేము నాగవాసము అంబడియ్యలు, తొలల ఈ వస్తువులు పోయినట్లును దెలిసెను. గ్రంథాలయము బహుమయము కోడుమీద గ్రంథాన మగుఫలమునం దున్ను, యిట్టి దొంగతనము జరిగెను.

గౌరవగ్రంథాలయము ఈనెల 10వ తేదీని గొప్పవారిద్దఱు కొన్ని భవనములలోకి చూర్మద రని తెలియుచున్నది. గ్రంథాలయము మార్పుట, ప్రస్తుత యెన్నవోక నీ యందుటా యను విషయమై సాధారణమునంద జరిగి పునర్నిర్మాణమునకి తీర్మానించువరకు ఎట్టి మార్పులు జేయరాదనియు, అట్టి సభను వెంటనే జరుపవలయు ననియు కొందరు కఘ్యము విజ్ఞప్తికొటి కాకర్మదర్శిగారి కిచ్చిరి.

నింబిల్లు పంచెము.

నింబిల్లు పుటలము పంచె మీపున న ప్రతిపక్షపు రము జరుగుచుండును. ఈ సంక్షిప్తపు పంచెమునకు 5 టీములు పోటీ జేసిరి. ఈ పురమునందు చాలకాలము నుండి యున్న నింబిల్లు టీమువారి పంచెము నెగ్గిరి.

జిల్లాబోర్డు అధిమండ్రప్రాతినిధ్యము

గోవాలో జిల్లాబోర్డునకు దిద్ద ఫలముగాని గాని, పుట్ట పేరయ్యగాని గాని అధిమండ్రప్రాతినిధిగా పేర్కొనవలసిన దని ఈనెల 20వ తేదీని ఎస్. నీలకంఠం లి. ఎస్. గారి అధిపత్యమునకే జరిగినసభలో జిల్లాబోర్డువారికి గవర్నరు మేంటుకును విజ్ఞప్తి జేయుచు తీర్మానించబడినది.

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

కాలమానము

డిసెంబరు 7:—ఈ లేకయండి నిన్ను మొన్నను చెందుదుక్కులవర్షము చూరమే పడినది. అంతమాత్రమున రైతుల కేమియు మేలుగలగ వీలులేదు గాని ఎక్కువ వర్షించి చెరువులకు కాలువలకు నీరు వచ్చిననే వ్యవసాయదారుల కనుకూలము గావచ్చును.

రాత్రులయందు చలి యధికముగా నున్నది కనుకటికేమి ముత్రము ఎక్కువగా నె యున్నది.

స్వరాజ్యపతాకము

మదరాసునుండి నిన్ను 6—12—28 తేదీ శ్రీయుతి యస్. సత్యమూర్తిగారి రీయూరి గవ్ మాజిస్ట్రేటుగారియొక్క యొక వ్యవసాయనకై ముద్దాయా లగు తిరుత్తని తాలూకా పెద్దకోడెయ్యారు వాస్తవ్యులగు కొందరు వైద్యులు కతుమున “వీకలెట్” పుస్తకముని కచ్చియుండిరి. కంప్లయింటుదాకులగు మునెప్పవారియొక్క భుడిగ్రామములోని కమ్యువారికతుమున విత్తూరినుండి శ్రీయుతులు రాకా బొ. రాజకృష్ణగారియొద్ద గారు (ప్రాకృతి కటిం) పోయిరి. శ్రీ సత్యమూర్తిగారు కటిం వృత్తిని వదిలి తేకనెవారికొకటి టిక్కిని తేకనెమునకి పోయిరి. వారిని విని యున్నందున, ప్రస్తుత మా త్యాగిలమును కొద్దిగా కదిలి, స్వరాజ్యపతాకము ను కదిలి, ఆ పతాకమునకు నాయకుడై మొ. మొన్న జరిగిన ప్రథమకావనంధలో “చంద్రుల యందరు విశ్వాసుల లేక” యను తీర్మానమును దృఢముగా ముట్టాడి స్వరాజ్యపతాకపుల విడుదలనె, తీర్మానమున కనుకూలముగా ఓటుకేయించి కమ్యుములో భరించి యుండిన భిక్షుబట్ట లీపయమున (వ్యాకువాదమున) యున్నవా? యని కోర్టుద్ద యుండిన ప్రతి లందరు కమ్యులలాడుచు వారిని వీక్షించి చూచిరి. ఆ నాటి కేసుమునకు యీ వాడు కోర్టున కెక్కి సమయమునకు ముఖమునకు ముత్రమే గాక, నేతము

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక

దీనియందు భాష వాఙ్మయము చిత్రకళలు శిల్పము గానము మొదలగు విషయములకు సంబంధించిన పండితుల వ్యాసములు గలవు. గాంధీమహాత్ముని రంగులపటమును నాలుగై దితర రంగుల పటములును మఱికొన్ని నాయకుల పటములును తదితరపటములును గలవు.

సంచికయందు 160 పుటలున్నను చందా పోస్టుఖర్చులు సహా సా. 1-కి రూ 6-0-0

ప్రకటనలను పంపదలచినవారు తెలిపిన ధరలు తెలుపబడును.

వెంటనే దరఖాస్తులను క్రింది చిరునామాకు కంపుకొనవలయును.

భారతి మ్యుసేజరు, 7, తంబుకెట్టిపేటి చుదరాను

నందును చాలా కేదము గన్నడియన ప్రజలలో యదేక లనేక విధముల యడుకొనిరి.

తలకు మల్లపంచ (వికళించి) కట్టుకొనియుండెను. నీమ అనునందున ఎట్టికొనియు, వికళపుట్టుకతో తయారయిన నల్లని కోటును ధరించియుండిరి. ఏది యెటు అండిను స్వరాజ్య పార్టీకి నామక దేవమందు మీరు ఈ కేసునకే యానెల 17-వ తేదీ యిక్కడకు రాక లట్లు తెలిపినది గాన అసమయమున నైసను సంపూర్ణముగ భిక్షులకస్త్రములు ధరించుకొని కచ్చివారి నాయకత్వమున కలంకారముగ యెందును.

కోకల్ ఫండు వైద్యుల

ఈ యూరియందలి “కోకల్ ఫండు హాస్పిటల్” యొక్క చారిత్రమును కల్పించినది యున్నది. కొలదిమానముల క్రితమే యీ వైద్యులకు డాక్టరుగా కోకల్ శ్రీయుతి ఆర్. గోపాల కృష్ణనుగారి వైద్యనిపుణావిధానము చేరిన వారియందు మూల భరించియుండు కాంక్షకడమదిగద్యులగుచేకను, కోకల్ వీరు గావడియుండు నీవైద్యాలయము దివము నాగ్గలొలికాల్పు గ్రంథుల నాగ్గించుచున్నది. కస్త్రుచిత్తముయందు, కంటివైద్య మునందును వీరికి గల ప్రత్యేక వైద్యులగున ప్రశంసార్హు మొదల. ఏ రింక సామర్థ్యవరకైనను తాలూకా బోర్డువారు చాలి నన్ని మందులు వస్త్రాలు కట్టుముచేయమన బోవధములు మొదలై నది లేక డాక్టరువారు చాలక్రమకడుచున్నారు. ఈ వైద్యుల యయయొక్కయు డాక్టరువారియొక్కయు కార్యవిధానమును ప్రశంసయొగమును స్వయముగ జూచియెను, నీవైద్యులయ మునకు చాలాన్ని ప్రత్యేకముపాఠములను ఎత్పించి ప్రజా సాహాయముచేయుట యుక్తమైన భర్తముగ శ్రీచంద్రగిరి తాలూకా (వెసిడెంటువారు గనునిరు రని ప్రజలారుమును జూపుచున్నారు.

బోర్డు మాధ్యమిక పాఠశాల

ఈ పాఠశాల “విత్తూరుజిల్లాబోర్డు” పరిపాలనముక్రింద యున్నది. పాఠశాలయందు మంచిపద్ధతులతో విద్య నేర్పబడు చున్నది. విత్తూరునుండి కచ్చివ, ఈ మండలివ్యాఖ్యానికారు లగు శ్రీయుతి టి. కె. వెంకటాచక, ఎ. ఏ. ఎల్. డి. వి. ఇ. ఎస్. గారు పాఠశాలను సాంఘికీకృత తి:ఖి గావించుటకై కచ్చి చూచి కేర్పిరి. వా రొగిన సుభాషణము నను నీ పాఠశాలయందు విద్యవిధానము బాగుగయున్న దని చెప్పి రు. గ్రామవాసులు తమకమవిద్వం విరివిగా పుష్టి, మాధ్యమిక పాఠశాలనుండి యుక్త పుత్రికల పాఠశాల యగుటకు నిలయు విధానము చేపాల్పిన మేరమిగ నుండును.

శ్రీ. ము. బహ్మణ్యస్వామి దేవాలయము

ఈ యూరియందలి కొండమీస వెంచేయుండు శ్రీ స్వామివారి కోశల పరిపాలనావిధానము తోవము లనేకములు జరుగియున్న వినియు, పర్యవేక్షించిదను కోశలలోపలను నిర్మితంబుల యగు దీపములు వెలిగించుట లేదనియు పాఠశకు అన్ని విధముల ఆదాయము దాదాపుగ ఇరువదివేల రూపాయలు కచ్చియుండియు నిట్లగుట ఆ వ్యాపకమునయు దేవాలయ పరి పాలకు లగు శ్రీ. కాశ్యపింగిర మొనరు జమిందారు లీపయ ముల నునుంచి కనుమొయ్యెల్లా గావించుట యుక్తమనియు నేకమేల ప్రజ లనుకొనుచున్నారు.

వైస్రాయిగారి రైలు పర్యాయము

ఈ యూరి విశ్వకొట్టివారివారు పోలీసు కలెక్టరు యయ్యెక్కువ వారము నెదిత ప్రమోద్యోగినియలమునకుగారు నాది 31-12-28 తేదీ రాత్రి ఈ మార్గము శ్రీ రాజప్రతినిధి గారు నేర్పకుండుటచే రైలుమార్గము ఎట్లు కావలె అనేక ములగ ఏర్పాట్లు జేయచున్నారు.

చెన్నపరి వివరములు

డిసెంబరు 10వ తేదీ నామ నాతము

(1) భాన్యములు

దినములు	రా. 1-కి	రూ 45-0-0	మొదలు	58-0-0	మొత్తము
నియ్యము	బస్తా	12-0-0	రూ 18-4-0		
మొనరు	కెనారి	రూ 45-0-0	రూ 18-0-0	18-4-0	
నియ్యము	డిటా	15-4-0	15-12-0		
కెనారి	డిటా	15-4-0	16-0-0		
చానము	రా. 164	బస్తా 1-కి		2-3-0	
చిత్తులు			38-0-0	24-0-0	

(2) వస్త్ర భాన్యములు

నియ్యము	బస్తా 1-కి 208	రూ 12-0-0	రూ 18-4-0
నియ్యము	డిటా	10-4-0	11-4-0
చానము	డిటా	12-4-0	13-12-0
చిత్తులు	డిటా	15-0-0	14-12-0
చిత్తులు	డిటా 164		7-12-0

(3) నూనె వస్తువులు

చిత్తులు నూనె రా. 1-కి	రూ 178-0-0	180-0-0
నియ్యము రా. 1-కి	,, 14-0-0	21-0-0
కొండాపురం కేసుమునకపు రా. 1-కి	,, 68-0-0	65-0-0
మొత్తము ప్రతీకము	,, 58-0-0	60-0-0
కేసుమునకపు నూనె గాను రా. 1-కి	రూ 146 మునుమాన 188	
చానము నూనె రా. 1-కి	రూ 180-0-0	185-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చానము	రా. 1-కి	రూ 280-0-0	285-0-0
చానము	రూ 285-0-0	288-0-0	
మొత్తము	(చిల్లరము)	రా. 1-కి	రూ 90-0-0
మొత్తము	చిల్లరము	రూ 40, 45	
కోకనాసి	చానము	రూ 40, 65	
చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 48-0-0	60-0-0
చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 85-0-0	86-0-0

(5) ఇనుము

చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 88-0-0	84-0-0
చిల్లరము	రూ 84-0-0	86-0-0	
చిల్లరము	రూ 86-0-0	45-0-0	

(6) లోహములు

చిల్లరము	100 కులము	రూ 78-0-0	89-12-0
చిల్లరము	కులము 1-కి	రూ 24-8-0	25-0-0
చిల్లరము	1-కి	15-14-8	
చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 290-0-0	295-0-0
చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 830-0-0	835-0-0
చిల్లరము	రా. 1-కి	రూ 54-4-0	

(7) కుసులు అలిజరైలు

అల్లప్పుడు	20 డిగ్రీ	రూ 150-0-0
అల్లప్పుడు	డిటా	డిటా

పగుళ్లకు తెలుము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు తోవేటి 0-5-0 ముత్రమే. అరికాల్లు, అరిచేరులు, చుక్కము కారకలను, శీతగాలి వల: పగిలి నీరుకలుకుచు, జిల్లముటయు సుఖించును. ఈ తెలుమును రాచిన పగుళ్లమని జిల్లమీ మంచిచక్కము గాగల కు. పగుళ్లనొప్పియు నయచును. స్వల్పక్రమము. కాని పగుళ్లకు ఈ తెలుము అత్యంతోపయోగకరము. అమ్మతాంబూలము డిబ్బో, మదరాసు, బొంబాయి,

ఈ విధ మగు మార్పు పరిశీలనను చక్కలముందు గలిగినందున ప్రభుత్వమునకు యావత్ ప్రభుత్వము కలిగియుండును. అందుమీదనే మంత్రులు రాజీనామా నిచ్చి యుండును. అధికారులు ప్రభుత్వమునకు యోజిత సభ్యుల నవ్వేసివల్లనే మంత్రులకు నిలబడియుండుటయూ, అందువలన ప్రభుత్వవర్గమునకు సభ్యులకును ప్రతిపాలాభివృద్ధియే మేర్పడుటయూ, తటస్థ చింది. అయినను మంత్రులు స్వయంచాలక ప్రతిభతోపని కార్యములను జేసెను. తమకు బలముండునని ప్రభుత్వమువారు తలంచిరి. అట్టిబలముగల గుణముగల ప్రభుత్వమువారికిని కొంచెము విశ్రాంతిగలదు. కాని, వారు తమ కార్యములను నెగ్గియున్న చాలవలయునపుడు తమ బలమున ఓటుచేయువారిని అధికారమున నుంచు ప్రయత్నించును. రాజీనామాకడతికి కారణ మిదియేయని పలువుర తలచుచున్నారు. ఈ వదలియుండు నిజము లేకపోవచ్చును. ప్రస్తుతి ప్రభుత్వము కాననగల అమోఘమును బడయలేదని ప్రభుత్వమువారు తలచుకొనుటయింకను కొంతకాలము పట్టు వచ్చినా? ఈ ప్రశ్నగా రాగల అధికారమువారు ప్రతిపక్ష పక్షములవారు కలిసి తమ కందరికిని అన్యాయచేడి కార్యములను మును యేర్పాటు చేయుచున్నాను. వారికి విశ్రాంతియు కుదురుచో మంత్రులకు బద్ధులు నమయమున యెట్టి యధికారమును ఉండదు. కొంతగా కొంతమంది ప్రతిపక్షపక్షమున జేరినారు. ఇందువల్ల దృఢముగా అధికారమునకు నిలవను 60 ఓట్లయినను ఉండును. సామాన్యముగ ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యులను మరికొందరు సభ్యులను తటస్థముగ నుండునని చెప్పి అధికారపక్షమువారి సిద్ధి యెట్లుండునో వర్ణించుటయే అవసరము—(జుదే)

[4 వ పేజీ అనుబంధము తరువాయి]

శ్రీపద్మపు:— 800 సభ్యులను కలగజేయగలగదా కాదు, కాని అది సాధారణ మత్యయముగాదు.

ఉచిత ప్రయాణపుబత్తులు

ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లవచ్చునట్లు వచ్చునట్లును (తయారై బత్తుల పీయవలెనియు, తదితరాలు కర్మములకును ఒక మారు ఎనిమిది రెలల వెలపు మీద నింగ్లండుకు జనకచ్చుననియు, వెలపు సమయము వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వమువారు, అధికారుల కాంగ్ల దేశమునకు జని ఆంగ్లమును కుదుర్చుకొని కాంబినెడిగా గోరవలెనియు స్టేటుమెంటున వెలుపలవెను.

బానుగారు:—ఈ స్టేషియంపెనివారి లోకాలలో స్టేషు వాకలు లేదనియు, అందుచే యూరపియనులు తమ ఆంగ్ల దేశమునకు జనెడివారు గారనియు, అందుచే నప్పటి అధికారు లిప్పటి వారికంటే భారతీయ పరిస్థితులతో నెక్కువ వరియము గలిగియుండెడివారనియు తెలియునా?

శ్రీపద్మపు:— వారా కాలమున క్షయ లో నుర సించెడివారు.

మైకలగారు:— ఈ కాలమున మరణముల సంఖ్య సంపూర్ణముగ భీకరముగ నున్నది.

అధికారుల బాధ్యతలను ప్రయోగపు ఖర్చులు

బానుగారు:—ఇదిగదా ఈ సంఘము వారియెదుట చాలల డియబెడె ఆయనకు పట్టికలలో. తమభార్యలను కర్మకర్మిభరములకు పంపుటకును, కర్మకర్మను కంపుటకును గూడ ననవ్యయముల నొసగ వలెనని గోరి. పల్లపు ప్రకారములలో కల్ల వున్న నుండు అధికారి, తన ఆంగ్లమును గురుచుకొనుట కాంగ్ల దేశమునకు జనుటకు ప్రయోగము బత్తులను గోరుట వ్యాయము గావచ్చును, కాని ఎల్లప్పుడును, కిరల వారావరమునం దుంచుటకు భార్యకుగూడ పట్టి బత్తులనుగోరుట వ్యాయమా?

సాక్షి:—పర్యవేక్షణలం దుండుటలకు, అధికారుల భార్యల ఆంగ్లమును కాపాడుకొనుట, కుమరార్థిండుట లేదు. అది ఉన్నంతలో సరిపుచ్చుకొనవద్దెమట్రమే. అంతేగాక భార్యలు గర్భవతుల కదురు.

అదనపు ప్రాచీనులు

అదనపు ప్రాచీనుల గురించిన విషయము తరచుతర వచ్చు పలుకెను.

కూప్తుడుగారు:—ప్రస్తుతమున ప్రాచీను అనువయోగముగ భావించి కొత్త ప్రాచీనుల గురించి మీ రేమైన నిర్ణయ భిప్రాయము నేర్పరుచుకొనిరా?

సాక్షి:— మా సంఘమువారు విరమములను విచారించలేదు.

కూప్తుడుగారు:—అధికారులు తమ కార్యమును శిక్షింపదని యెంచినయెడల వానిని భారత కార్యదర్శికి తెలిపి అందులకు పరిహర మారిన నే గోరవలెనని మిరంగిలెరుకరా?

సా:—క పద్ధతి ఉపయోగించుట గావచ్చును.

కానుగారు:—తేక ఇదివరకే నూచింపబడిన విధమున నొక వ్యాపివిచారణ సంఘమును గోరెదరా?

సాక్షి:— ప్రాజెక్టు డ్రింగ్ నినుకర్మలలోకి తెచ్చుట మంచిది నేనెంచను. భారత కార్యదర్శి యొక్క రక్షణయే యుక్తమని నాకలంపు.

నర్, వాల్మీలూ:— నిమ్మకపామున ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నేర్పరచినయెడల మీ జుభి సానుమేది?

మైకలగారు:— ఒక స్టాట్యూటరీ బిల్లు నిర్మించి విషయ నిదివరకే నియమింపబడిన.

ప్ర:— దానిని తియేమో తెలిసికొనకుండనే అట్టిమాధాన మొనగెదరా?

నర్, రెజిస్ట్రార్:— ప్రస్తుత మైన మీద భారత ప్రభుత్వమునకు భారత కార్యదర్శి గాని మీకే జరిగిన అవ్యాధియును దెలుపుచు విజ్ఞప్తి నొప్పి కొరవచ్చునా?

సా:—అవును.

నర్, వాల్మీలూ:—అయితే, స్థానిక ప్రభుత్వమునాకి తమకక్షమున సమాధానము జెప్పకొనుటకు అవకాశ మొనగరా?

సా:—ఈ విధానము యొక్క వివరములను నేను విచారించలేదు. ప్రస్తుతము భారత కార్యదర్శి వేరునుకట్టి క్షేత్రముగా తన స్థానమును కలుపుచు కిరల వారావరమున వచ్చును. అతనిని నూకర్మములకుంబయిలాని దీనిని నిర్వహించునా కోరక. (వచ్చు)

శ్రీపద్మపు:—ఈయనదయము తలచి వాని ఏమి చేయవలెనో భారత కార్యదర్శి, కదలని నక్షత్రమునకలె. అది అనినట్లు వినిపించెను. (వచ్చు)

కానుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుట సాక్షి, శ్రీ ది అధికారులకు నరిక నవత్తులలో నుంచి బాగుగ వ్యవహారమును నిర్వహించుట కై యే, భారతీయులను గురించి కుద్యోగములకు నియమించుట యందు గమనించదగిన విషయమని నుడివెను.

కానుగారు:—యూరపియను పరిపాలక కార్యాధికారులు భారతీయాధికారులనుండి సహాయమును పొందుదుటకులేదా?

సా:—నేనా ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పక.

బానుగారి తీవ్రమగు విచారణ

బానుగారు తరువాత సాక్షిని విచారించుచు న్నట్లు నుడివిరి. మిగులుమువారి వాట్యాలను యొక్క ఉత్తరమును ధోరణినిబాది, అదు తెలుపబడిన విషయములలో ప్రతిదాని గాని కనుకొట్టుటకు సంపూర్ణముగ సంసిద్ధుడనై ఈ యి దయమున నిచ్చుటకు నిచ్చిరి. ఈలోబాంధరమునందులకు ప్రయోగించెడి వాద నుగాని అవిషయములు చాల వివాదాస్పదములుగ నున్నవి అక్కడ నుడువుటచే నేట్లా యుట కిక (తయార్చింపను. బహిరంగముగ సాక్షి మొసగుటకు మీ ర గోరియుటచే వారావరము విషయమును గురించి క్రద్ధ పుచ్చుకొనును.

కాలంటుకాననము - పంజాబు అల్లరు

సంస్కరణలు ప్రకటించబడినపుడు భారతీయులు వానితో సంక్రమి నందలేదనియు యూరపియనులు భారతీయులను ఇరువురును కొంత కొంత త్యాగ మొచ్చి ఈ గురికను (మింగ కుడి వచ్చును విషయమును బాధకమునకు వచ్చుకొన వలెను. కాని కాలంటు చట్టములను వానియెంటే పంజాబు అల్లరులందు కర్మకారించిన విధమున ప్రజలను తమకు విడిచిపెట్టాలతో నెట్టి సంబంధమును లేదనియును, విడిచిపెట్టాలకంటె అప్పుట పాలనమునే యనభదించుదమనియు, ప్రకటించు ట్టుచ్చిన విషయమును అసహయోద్యమ జనమునదియే మూలకారణమనియు, గమనించవలెను.

సాక్షి:—ఈ వాక్యములు చాలకత్తిపాతముగ నున్నవి.

శ్రీపద్మపు:—ఇట్టిపరిశోధన నిలవితే నుకలెను.

సివిలు సర్వీసువారు స్వపరిచాలనము ప్రారంభించుటయో?

బానుగారు:—ఇండియను సివిలు సర్వీసువారు కర్మకారాలను నిర్వహింపలేరని మీవాద్యాలమున దెలిపిరి. సివిలు సర్వీసు వారు ప్రజలరాజకీయకార్యముల నిర్వహింపలేరని నిదర్శనము నొకదానిని జూపుదు. అంతేగాక ఎవరుకవిషయ మొదలగు కమిషనులవారి మంచి నిర్ణాయల నన్నిటిని సివిలు సర్వీసువారు భగ్న మొచ్చిరి. ఎవరు కమిషనువారు భారతీయులకు 108 అధికారులను నొసగుటకు నిర్ణాయముగా సివిలు సర్వీసు ప్రాతినిధ్యములను 62 అధికారులను మాత్రమే యొసగువలెను.

సాక్షి:—(వి. సి. ఎన్. వారు నిర్ణాయలను భగ్న కరచి రను ఆలోచనకు అనువృత్తిని తెలిపెను.)

బానుగారు:— రాజ్యాంగ విధానమును నిర్ణయించు వారును, దానిని ఆచరణలో పెట్టు కార్యనిర్వహకులును వి. సి. ఎన్. వారేగా?

సాక్షి:—కాదు. స్థానిక స్వపరిపాలన అభివృద్ధిని సివిలు యను లొనర్చుచున్న సహాయమును నిదర్శనముగా వాచెను.

బానుగారు:— భారతీయుల సాక్షిలను, యూరపియనుల సాక్షిలను సమానమే నని 1888 సంవత్సర ప్రకటించబడిన. ఇటీవలింక వి. సి. ఎన్. కాలము భారతీయుల సంఖ్య గమనింప దగినంతయైన లేదు. టిట్లకు ప్రభు రాజ్యపరిషత్తు కాలమున నాతడు భారత కార్యదర్శికి దీర్ఘమగు వాణి (వానికెరువార నిటీవలమాత్రమే భారతీయులను, వి. సి. ఎన్. వ్యావహారిక నిరంకులైన. ఈ విషయములను సాక్షి బాధామున నుంచుకొనవలెను.

శ్రీపద్మపు:—ఈ ప్రశ్న ప్రస్తుత సందర్భమునకు ఎంతమాత్రమున కుత్తించునది గా

బానుగారు:—అతడు నుడివినవాక్య మెంతెరాధార మైనదో దెలుపుటకు ఏచారిత్రకవిషయములనున్నటిని ఆరనిగిరింపచున్నాను.

సాక్షి:—చరిత్రవిషయమే నాకు తెలిసినంతవరకు ఈవిషయమున సమాధానము జెప్పకలను. కాని నాసమాధానముకు మారగమువారు బాధ్యత వహించువారు. ఈవిషయమున సాక్షి మొనగుటకు వారు నన్నుకొరలేదు.

శ్రీపద్మపు:—ఈసంఘమువారి సగమడిన విచారణయోగములలో ఇట్టిచరిత్రాత్మక ప్రశ్నలు ప్రతిపేక్షించబడింది.

బానుగారు:—ప్రభుత్వ పరిస్థితులు, పూర్వము నుండియు ప్రమాదుకరముగ సాగుచునున్నదే యని దెలుపుటకు పూర్వపు విషయముల నుడివెను.

భారతీయుల పర మొనర్చుకద్దలి, ఇదివరకే అధికము సాగెనా?

ఉద్యోగములను భారతీయులకుర మొనర్చువిధానము, ఇదివరకే, అధికారులనుకొనినదానికంటె సధికముగ నుండునట్లు తెలిసి సాక్షి నుడివినవాక్యము అతియొక్కి యని గజువు చేయుచు సమరథ్ గాకు తెల్లముగవచించిరి సాక్షి వారి జుభిప్రాయముతో నేకీభవించలేదు.

నాబిబట్టు మహమ్మదు హుస్సెనుగారు

నాబిబట్టు మహమ్మదు హుస్సెనుగారు తరచుతర విచారించుటచే. భారతీయులను లండన్ నుండు ప్రమాటు చేయు పద్ధతిని వీ రెన్నిది. నువీరుకురు ప్రాన్సి అలు శిక్షింతును, ఈశిక్షింతులో శిక్షింతులను నామి నేమనులకులను పూర్తిచేయవలెనియు, నామి నేమనులను, వివిధమతములవారికి సరియగు ప్రాతినిధ్యము నొసగుటకుమాత్రమే యుపయోగించవలెనియు సాక్షినుడివెను.

శ్రీపద్మపు: ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ప్రస్తుతము గూడ అభిలభితోద్యోగకాఖలు ఆచరణయం దన్ని సందర్భములలోను రాష్ట్రీయ కాఖలుగనే యున్నది. అనుడివెను. నర్ నాబిబట్టుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు:—రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వహక సంఘయందు భారతీయ సభ్యులనుపురిలో నొకరు వి. సి. ఎన్ వకు సంబంధించిన భారతీయులకుగ నుండునట్లు భా. ప్ర. చట్టమును నవంపరలెని సాక్షి కోరెను.

ప్ర:— అందులకు ముగ్గురు వి. సి. ఎన్. సభ్యులను ఒక అధికార సభ్యుడును మాత్రమే యుండును.

నాబిబట్టు:— భారతీయులు యూరపియనులు అనుద్య స్థితో మూత్రమే జూచుచుంటినిగాని అధికార అసభికార కృష్టితో నేను జూడలేదు.

కానుగారికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఉద్యోగకాఖలును రాష్ట్రీయములకు నొసర్చినంతమాత్రమున పూర్వము తగ్గునను నభిప్రాయమును నంగీకరింపక. రాష్ట్రీయ కాఖలను వి. సి. ఎన్ వకును దైర్ఘ్య గా నియమింపబడువారును సమానముగ కైకి సామర్థ్యములు గల వారే నని నా యభిప్రాయము. ఈలోగా ఆకస్మికముగ నేడైన గంధించి మరకక్షల సంకరింపలేనీక దప్ప మరెయిక 20 కర్మరముల వరకును యూరపియను అధికారుల సంఖ్య నూటికి 50 వాగ నై:నుండుట ఆకస్మికము అనిసాక్షి నుడివెను.

వెల్లింగటన్ సిసిమా 953

8-12-28 కనివారము నుండి 14-12-28 లేది శుక్రవారము వరకు సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు క్రద్ధంకుబడును.

కనివారము, ఆదివారములందు మాటిని కళలు 8-15 గంటలకు క్రోత్ర మార్పులు రెండు అటలు క్రద్ధంకుబడును. ప్రపంచ మంతటను ఆక్సర్వమును కళలు చేయుచున్న

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్,

వివరవారము 12, 18 కథలు 4 భాగములు. (కొత్తగా రయారెన

ఎడ్మిస్ట్రేటో, కాప్టెన్ కిడ్ ప్రధాన

నటకము 7, 8, 9 కథలు మూడవ వారము 6 భాగములు (గామాంట్ గ్రాఫిక్ యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ మ్యాన్ విజోదములు కూడచూపుదును.

తెనాలి మ్యూన్సిపాలిటీ ప్రకటన

తెనాలి మ్యూన్సిపల్ కమిషనరుల చూర్కెట్టు కట్టుటకుగాను నె 1 రు బ్లాకు రు 20500 అ కున్న నె 2 రు బ్లాకు రు 12300 అ కున్న యెన్టీమెట్లు తయారు కావలెవి. ఈ సంవత్సరము అనగా 1924 సంవత్సరం మార్చి 31 వ తేదీలోగా నడక రెండుబ్లాకుల క్రి వ రు 5990 అ చేన్ మెంటు కట్టు కట్టుటకుగాను ఖర్చు పెట్టవలెనియున్నది. సడక చేన్మెంటు కట్టుటకు అయిన పనిని కంప్లెట్టుకు తీసికొదలంపింపవారు 1923 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 22 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలలోపల తెనాలి మ్యూన్సిపల్ వైర్మెక్టో వారి ఆఫీసులో స్టేటుమెంట్లను బాఖులు చేసుకొనిపెనెనది. అట్టి మెండ్లకు తెనాలి మ్యూన్సిపల్ సభలో నడక లేది సాయంత్రము 5-15 గంటలకు తెలుపబడును ఎన్టీమెట్లున్న పెద్దవాలున్న యింకా యే యిరములయిన్ని సంఖ్యాపీ గాని తెనాలి మ్యూన్సిపల్ ఆఫీసులో కచేరీ గంటలలోపల తెలుసుకోవచ్చును.

ఎన్. వీరభద్రయ్య శ్రేష్ఠి, తెనాలి మ్యూన్సిపల్ ఆఫీసు, 8-12-1923. కె. వ. కె. మెన్.

పంజాబు రాష్ట్రీయ రాజకీయసభ

అజః తిరాయగా. రథ్యక్షువహించిరి

జనపతిరాయగారు దీర్ఘప్రస్థానము. మొదటి

ఈ వెల కి వేదీని వంశమున జన్మనాల్లగా జరిగిన
పంజాబురాష్ట్ర ము రాజకీయార్థము లాలాబజులారాయణగారు రథ్య
మతసింహిది. ఆ సందర్భమున బజులారాయణగారు దీర్ఘమును
మనవ్యాసమునొంగిరి.

“ఏదైనా విశేషము నాసిందిగా కోవలను కష్టముల ననుభవించుటకే కష్టములపొలిగానలె నను వాదమునందు నాకు నమ్మకములేదు. అందుకు త్యాగ కర్త ప్రస్తుత కాలానుగుణ్యము కాదు. అనంతరము కష్టములకు పరిహారములేదు. ప్రస్తుత కాలానుగుణ్యమును భావనపరుచుకొనినే నేను కోరినను. 1921 లో మనకు విజయము కరగలేదు కాదునందున, అప్పుడు ప్రతిపక్షం లనుగూర్చి సావల్యముగా ప్రహేళికపొవుటచే మనవారు విఫలమైరి. మన నాయకుడు నిర్ణయించిన దౌర్జన్యకార్యాన్ని సంబంధమును నాశనము లొక కష్టపరములకు చాల మైమెట్టునుండుటచే నకవి ప్రతిభయు విఫలమైంది. అట్టి మాభ్యాసక సమాననే మన దేశములకు మితవాదులగునాడ విఫలమైరి. ఎటులైనను అదభయే మనముద్యమములకు మహోన్నత దేశముని కేను నమ్మకము. మనము చెరసాలలలో నున్నపుడు మన రాష్ట్రమున జరిగిన విషయములకు ముగిసినాడ. కొంతభాగ్యకలేదని మనము చెప్ప వలెను. మనము దేశమునందున్నపుడు చెలరేగని కొన్ని కేసులు మనము బాధితులమైయున్నవని చెలరేగి రాష్ట్రమున కత్యధికమును నష్టమును కలిగించెను. 1924 లో పూర్తిగా నిరోధించుటకు హిందూమహమ్మదీయ వైరము 1922 లో భగ్గునముండి మిగిలినవారి నందరినినూడ నామించెను. ప్రభుత్వ సామాచర్యము వలన జనించిన కష్టములు అపహేయోద్యమములకు సంకలించి పోయినదని మనము మిగిలినవారి ముందు చెప్పాలకు రోగానే అయ్యింది మనకు కలచావుటచే మనకత్యధికమును నాశాధ్యము కలిగింది హిందూమహమ్మదీయ మతభేదములకు మూలకారణము కల్గినాడ ప్రభుత్వోద్యమములమైనను వ్యాయవాదికృత్రిమములు ఆకాశాలాసరికాలమును యీ మత భేద ముంకిరించెను. స్వార్థ ప్రార్థనమేయుండుట మూలకారణము. అపహేయోద్యమ మింతివ్యక్తులకు కలిగిన పాపాలకు పోయిన ప్రధానమనస్థి హిందూమహమ్మదీయ వైరము ముఖ్యమే ఈ వ్యాధికి మూలకారణమేమో నెందుకనుకొనలేదు. పిమ్మట చికిత్సాసాధనమును నిర్ణయించినవ్యక్తులతోను ధైర్యముతోను. దానిని ప్రయోగించలేదు. విశేషము సమ్మేళనానివేషమును ప్రాంత బూనిన ఉపసంఘమునా రెట్టి మూలములను చెనకరో నేనిపుడేమియును లేదు పాపముగాని అది ప్రకటించబడిన పిమ్మట అన్ని మతముల వారు నుగూఢ దానిని బాటిను అంతర్జాతీయ దృష్టములనుండి బాగుగాకరింపకలేదు ముఖ్యముగా కోరెను. ప్రపంచమునందలి వివిధజాతులకులన సమానగౌరవమును బహుమతియును బాదిన మహేంద్రవర బూనితిమి. అట్టివో అమాభ్యులులకు నకవిభేదములను మనము తిస్కరించుచున్నామన విజయముకలగదు. భారతబాటియ్యాంగ నిర్మాణమునందలి ప్రథమసూత్రము సర్వమతస్వార్థకర్త్రయమును ప్రకటించునదిగా నుండవలెను. దేశమునందు న్యాయక్రమ సంరక్షమున కివసరమును నియమములకులొచ్చి సర్వమతములను సంపూర్ణస్వార్థకర్త్రయము కలిగియుండునలెను. భావికాలమున స్వరాజ్యప్రభుత్వము ప్రజాకోశమును మరలసంధములగు నెట్టికార్యములకును క్షయపథము గూడదు. ప్రస్తుతము హిందువులను మహమ్మదీయులను మతసంధములకు విరోధములును కార్యక్రమములును అవిశ్వాసమును సంతోషమును సమానమును ప్రతికారించియుండు చాలమలముగా నుండుటచే సర్వమత సమ్మేళనానివేషమును సాంఘిక పరిశీలనములకు రెండు మతములవారిని నూడ విభిన్న కార్యక్రమములకు కొరతగ నేయున్నది. కాన సాంఘిక కార్యక్రమములందు రెండు మతములవారును తమ మతములను గూర్చియు కొరతముల ముఖ్యకర్త్రయము, ఈ ఏకాగ్రములను ప్రయోగించి తేలికమహాదనసభ యొక్కటి మూలమొకదు. కాన సమకాలము చెంతకుటకు పంజాబు రాష్ట్రమున కాలాగత సంఘమునాటి నేను కొన్ని మాభ్యుహాసములను

ఇప్పుడు మంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులు గాజాలను
 మహానుజుల కలకత్తానుండి వాల్తేనగరమును బెంగాలు
 రాజు వారు ఇనుకకారముందు చాలబోయి గండ్లుపడి యుండుటచే
 ఆదారిని మంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులు రావీలు లేదుగాక
 ప్రస్తుతిగా కాకినాడలో కాంగ్రెసు మహాసభను
 జరుపవలయునని మైత్రమూర్తును చక్కబడిన పిమ్మట జరుపక
 తననియే అభిభావిత కాంగ్రెసు సంఘమును కొరకుట మంగ
 రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘమువారు తీర్మానించిరి. ఇప్పుడు జరిపిన
 మో మంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులు గాజాలని రంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు
 సంఘ కార్యదర్శి ప్రస్తుతము చేస్తు తురిలోనున్న
 అభిభావిత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి అంగరత్న దుర్గిచాల
 గోపాలకృష్ణాచార్యునికి పంపిన లేఖనార్థ నిన్నును గోపాల
 కృష్ణాచార్యునికి చేరినది. వారు నిన్నునే అభిభావిత కాంగ్రెసు
 సంఘాధ్యక్షులమను సభ్యులమను కాకినాడలో నున్న సర్వ
 సంఘమువారికిని లేఖనార్థులను పంపిరి. ఒకవారము రోజులవర
 కైన మహాసభను నిలుపుతేయవలెనని నూచించిరి. “ఒకవారము
 రోజులవరకును నిలుపవేయి బడతమయ్యను. అంతకంటె సరికనుక.
 నాలశక్తులు జరిగినవో చాలవండుగాను తటస్థమయను కల్పింతు
 దారులకులక తొందరలు గలుగును. సర్వమును సమకూర్చుండి
 యున్నవని” మంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి మరల లేఖన
 వారంపిరి.

అఖిలభారత
హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనము

కాశీవాడలో డిశంబరు 23 వ తేదీని

ప రంభమగును

అభిలఖాంత హిందీ సాహిత్య సమ్మేళనము యూనైటెడ్ 28 వ తేదీన కాశీలో హ్యూస్ నిలయ హాలులో ప్రారంభమగును. బాబూ రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు మహాసభాధ్యక్షులుగను కాశీవాసుని కాశీశ్రీరారావు పంతులుగారు సభ్యావసరసూత్ర్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. గాంధీమహాత్ముని సందేశమును సమరించి హిందీభాషను దాక్షిణాత్యులకు లభ్యమింపచున్నది యు షాశియులందరకును కల్పించుటకు మంచి అవకాశము కలిగినది. ఉత్తరదేశమునందలి నాయకులును కేరళప్రమును గూడ 28 వ తేదీతో వచ్చి ఈసభకుగూడ విచ్చేయు ప్రార్థితులు. హిందీ హింస సానీ, భావలను నాగరికీని వ్యాపింపజేయుటకు పూనుకొనిన అన్ని సంఘముల వాకును ప్రతినిధులను ఎన్నుకొని 20 వ తేదీలోగా ప్రతినిధులపట్టికలు పంపియింపవలెను. ప్రతినిధిగమనము మూడురూపాయలు. ప్రతినిధులకు రుసుము ప్రురవులకు ఒకరూపాయి. స్త్రీలకు అర్థరూపాయి. కేరళమున విరాళముల నొసంగ ప్రార్థితులు, మిగిలిపోవు హిందీ ప్రచారమునకు వ్యవహారముపడును.

శుక్లానాన సంఘ సభ

ఈ సం. 12 వ లేవీ ఉదయము 8 గంటలకు కానాద
లో శాంతిని రమణ సహజముగా కార్యరూపకర్త సమాచే
తము జననము అని శర్యర్థ ప్రకటించెను. (కానాద స్మృ
తినిలేఖి కంటివార)

అఖిలభారత సాంఘికమహాసభ

ఈనెల 29, 30 తేదీలను కాకినాడలో జరుగును

ఈ సం 23,80 తేదీలను కాకినాడలో ఆభివర్ధారక 40
 ఘంటసాలాన గల బయలును. నెనుక చెన్నులకి ప్రాశస్త్యముగ
 నుండిన వర్తనలును బట్టి గా రక్షకులకవించెదరు. (తరినిధి
 రుసును. పిండాపాము. స్త్రీలకు పిల్లలకు ప్రేమకులగును
 లేదు. పు. ములకు ప్రేమకులగును నాలుగవారు. ప్రత్యేకము
 గా నానావిధములైన ప్రమాదులకు ప్రత్యేకములగు పురుషులగును.
 ఈ సభకు ప్రత్యేకముగా కలందీరులను ఏర్పాటు చేయుచున్నా
 ము. 50 మంది (తరినిధిలకు బలకు భోజనములకు ఏర్పాటు
 చేయుటకు కాని గెను నున్నానునునునానిని గొరిమి అందుల
 కు నిర్వహించును సంఘసంస్కరణసభచాలి భరించెదరు. (సంఘ
 సంస్కరణ సభా కార్యదర్శుల కు అతివాద)

రాజధాని గాంధీనగరమున కాంగ్రెసుభావాల
కరుణ ప్రత్యేకముగా నిర్మింపబడిన మున్సిపల్ కాలనీ యీ
నెల 27 వ తేదీన భిక్షాపరుల జహానిర్ భారంభమగును.
మాలాకా మేకతాలీగారధ్యక్షుల నియంత్రణ, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాల
నీ 28 యీ నెల 29 వ తేదీన జరుగును అంతేమాదిర్ బయ్యగును.
గొప్ప గొప్ప జహాన్ముబీను బాంబేయను ఉత్తమాలు చాల
మంది వచ్చెదరు. ఆ భజనమునందలి మహాన్యాయములు ముఖ్య
ముగా బాంబేయకు వచ్చి మహానాయకులతోపాటు నిమిషము విశ
్రాంతమగు. ఈ కథలు బయ్యపరముగా జరుగుటకు వచ్చాన్ము
భూరి విశ్రాంతముల కొనుగోరెదరు.

ఈ నెల 15 వ తేదీ తో గా రా స్త్రీ య భి
లాభము సంభవించునామ ప్రతినిధుల పట్టికలను పరిశోధించును.
ఈ తేదీలకును నాడుకులకును ప్రత్యేక కిరీటు తీర్మానము
ను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధుల విడివిడి చేసిన మహమ్మదీయుల
పక్షం విడివిడిగా మహమ్మదీయ ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకును
బహుళ ప్రేరణపడుచును. హాజరయిన భాగవతాలయ నిర్మి
తలమహమ్మదీయ, ముస్లింసభాశాలలో 8500 మందికి తావు
గలదు, 1500 మంది ప్రేక్షకులను సామాన్యములగుచున్నది.

శ్రీ కృష్ణులు

ఖిలాఫతు సభకును ఉలేమాల సభకునుగూడ ప్రేతుకు
 ఒక ఏనుకరగ తుల్య స్వయంచుటెను. మొదటికరగ 500, రెండు
 200, మూడు 100, నాలుగు 50, ఐదు 25, ఆరు 10, ఏడు 4
 రూపాయలు. ఘోషాస్త్రీలకు ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు చేయుటె
 ను. ప్రేతుకులుగారయ్యే స్త్రీలకు రుసుము 4 రూపాయలుమాత్ర
 మునొంటుంబు బసలంతెరుకొవ్వరునద ఖాదులును సంకలేతు. ఈ
 తెల 16 వ లేవీతోగాదరఖాదులు చేరినివో ఏర్పాటులను చే
 యుటకు పీలుగానుండదు. ఒక్కొక్క కుటుంబ బసకు బాదుగ
 25 రూపాయలు. గాంధీ సెంట్రలీనిగెంత గోరు ప్రతినిధులకు
 ను నవ్యాగసంఘ సభ్యులకును ముస్లిమీడిటిలో బసలెత్తవరు
 ను. ఒక్కొక్కరు మూడురూపాయలు బాదుగ నియోగిలెను.

భోజనమునకు ఒకప్పుడు ఒకరూపాయి, ఒకరోజునకు ఆరు రు.లకు పూలకడు ఏడుగా టిక్కెటులు పుచ్చుకొనినవి 1-8-0. ఉపాహారములు ప్రత్యేక ఉపాహారములు లభించి విక్రయించబడును. గోదావరీ, కృష్ణా, మండలముల కలండీరులు వెంటనే దర్బారులను కలవరలెను. కలండీరులను ఉచితముగా భోజనమును బహుశు ఏర్పరచబడును. రాకపోకలకు మూడవ రరగతి రైలు టిక్కెటు ఛార్జీ ముజరాయియ్యబడును. ప్రవిషం వస్త్రము నుండియు దత్త బండలముల నుండియు వచ్చును కలండీలకు ఉచితముగా బహుశు భోజనమును ఏర్పరచబడును గాని ఒక్క మూడవరగతి రైలు టిక్కెటు ఛార్జీ మాత్రమే ముజరాయియ్యబడును. కలండీరులందఱును శిర్డీ దుర్గులను భరింపరలెను. లాంకారోటును భరించుట ప్రశస్తము. క్రశ్యోపు కలండీర టోపీలును చిన్నములును వారికిచట నీయబడునని కార్యదర్శి ప్రకటించెను. (రాకెనాద స్వకీ ఉపలేఖరి తంలిహార్).

ఆంధ్ర రాష్ట్ర విశ్వ బ్రాహ్మణ

సంఘ మహాసభ

పదవసమావేశము

విశాఖపట్టణమున ఈ ౩౦ 16 వ తేదీని జరుగును

అభి భారత విశ్వరూప మహాసంఘమునొక్క ఆంధ్ర
ర ప్రభుత్వమునకు మహాభారత దత్తమనునాతేనా విశాఖపట్టణమునను
యైనది 18 వ తేదీ ఉదయము 8 గంటలకు (బ్రహ్మశ్రీ
మహావేదాధ్యాయ పండిత కవిశ్రీ నిరంజన కాశ్యప్తి
(మగ్గి నాల గుంటూరుజిల్లా) గారి ఆధ్యక్షతకంద జరుగెను.
మొత్తము 15 వాసనభవ విశ్వబ్రాహ్మణ ప్రతినిధిని నియమించు
టలో జరిగిన ఆశ్రమమును గూర్చి ఆంధ్రలో ప్రచురుతును
ఎల్ల వారును విశ్వబ్రాహ్మణులను 15 వాసనసంఘము కార్యదర్శి
రాజమూర్తి గారు విశాఖపట్టణమునందే నేడు కలదిగా ప్రసంగి.

జిల్లా పరిషత్తులు, జిల్లా పరిషత్తుల సమావేశములు చేర్చు
యవలెను. ఆంధ్రప్రదేశ్ 50, 60 మంది సభ్యులు అన్ని తెలంగాణ
జిల్లా పరిషత్తులు నుండి వచ్చి, వారిలో నగదునుండి కాంగ్రెసు
జాతి నగదునుండి ఇతర వ్యయములను నుండి వచ్చును.

వంజాబు రాష్ట్రము

ఈ రాష్ట్రము సమీపమునందుండి కింద కాంగ్రెసు పట్ల సంపూర్ణ
రాజధానియే కలదుగాని మహమ్మదీయులకు నూతన స్థితి అభిమానము
నమోదించిన నేను చెప్పాలను. స్వతంత్ర సంస్థానము ప్రస్తుత ప్రయోజనమును
బట్టి నూతన బహిష్కరణ ప్రయోజనము ప్రయోజన రహిత
మయ్యెననియు చెప్పక తప్పదు కానననభలలో జరుగవలయును
పట్ల కాంగ్రెసువారు పూర్తిగా ఉపేక్షను చూపరాదనియు
జాబితా ప్రాతినిధ్యము. పోలియములలో కానననభల కథితుకు
కేంద్రీకలదు కానననము వానిన పేక్షింపనూడదు. కానననభలలో
నన్ను వారికి కాంగ్రెసు సభ్యుల మన మనము సలహాను చెప్పవలసి
దేవచ్చును. మన మనకంటే కానననభలను గూర్చి చేయదగిన
కేదయునులేదు. మనల ఎన్నికలు జరుగునరకుండు యామూదే
ద్దును మనము చేయదగినవని కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుకు
మరల వెనుకట వోవుటగాదు. కాంగ్రెసువారు అసహ
యోధ్యుల రథము నెవటవడ దెసో అట్టి కాంగ్రెసు
లింగవృద్ధులనుగలదుమరల మన రోగము. ఇందులకు మనము
క్రొత్తగా కాంగ్రెసు సంఘముల కేంద్రీకరణలేదు. మరల అసహ
యోధ్యులను ప్రతిఘటించునను గడంగివుడు (అది క్రిష్ణముగ
నో మరలకాంగ్రెసువారి జరుగుట నిశ్చయము) క్రొత్తగా కాంగ్రెసు
కులను కాంగ్రెసువారును కలసికొనియున్నామన మన ప్రతిఘటన
ముందుకునుకుటల తగిన ఏర్పాటుల నొరపరచెను.

ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూ మహమ్మదీయుల విరోధములను
కలిగినవచ్చును దక్షిణ పల్లె మరాష్ట్రముల వారు
కొందరు సరిగా గుర్తించియు కలదులేదు. అది సామాన్యముగా
మనయే వారు పేక్షించుచున్నట్లున్నది. ఇకనుండునూతన వారి
ట్టియుపేక్షనే పూర్వోక్త ఆంధ్రముల కిచ్చుచున్నాము. హిందూ
మహమ్మదీయుల విరోధములను నిరోధింపవో మహాత్మాగా
వ్యయము పూర్తిగా సరిగిరిపోవును. కేవలము దండెత్తునూతన
విరోధములు ప్రబలుట నిక్కముని అవసరముగాదు నుడివి.

లా లా జీ అ స్వ స్థ త

లా లా జీ అ స్వ స్థ త జ్వరమున వచ్చుచే జ్వరము
నుండి లాహోరు వెళ్లిరి. అజమీరుగాని అభ్యుత్థికోపస్థానము
జానభలో దాక్తన సత్య పాటుగాదు చెదిరిరి. ఇప్పుడు
అజమీరుగాని కి బదులుగా మాలికు లాహోరుగా
సభ్యులకలహించి సభను జరుపుచున్నాను.

కాంగ్రెసు క్రిమ

లా లా జీ అ స్వ స్థ త అభ్యుత్థి క్రింద జరిగిన పంజాబు
రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘసభలో కాంగ్రెసు క్రిమ
మాన్య వలెను తీర్మానము పరిపాలించుటగా సభ్యులు దానిని
తిరస్కరించిరి.

కానననభలంపునము

పంజాబు రాజకీయభలలో కమ్యూనిస్టులకుండు
కానననభలంపున తీర్మాన ముపపాదించబడినది. సభ్యులు దానిని
నూతన తిరస్కరించిరి. (ఆ. వె)

బర్రాలో రాజకీయ సభలు

రాజలాంఛనముల నుపయోగించునూడదు

శ్వేత, స్వర్ణ పత్రాదుల నుపయోగించునూడదు

బర్రా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

బర్రాలో రాజకీయసభలు జరిగినపుడు రాజకీయ వా
యకులకు స్వాగతమునుగలపుడును వెనుకటి బర్రా రాజకీయ
బహు వారుపయోగించు నుండి తెల్లగుడును బంగారు గొ
డుగులు రాజకీయము వచ్చుచువారి నుపయోగించునూడదు. సా
యంధ భుజింపకుండు పివా (సుగీర్వాణ్యులకేవలము) మేళము
లు కందిమాగధ కర్మములు మున్నగువానిని ఏర్పరుక నూడదు.
రాజకీయపయోగించుది ఆభరణములేకనుండును. యోగించునూడదు
అట్లుకయోగించిన వారు తిరస్కరింపబడును. గర్భులు అను
మరితో బిల్లామేజిస్ట్రేటు కేంద్రీకరణ (అ. వె)

కానననభలయొన్ని కలు

భారత కానననభ

భిల్ల, దీని 7:— ఇండియా గెజిటులో యా (పా
రము కలగించుట, భారత కానననభలోని ఎక్కుకొనబడిన
యా దిగువ వదనా కలగించుట చేర్చు 7 కలు చేయబడినది,
సి. డి. అభ్యుం యి. యి. కె. అభ్యుం, డి. సి. రాయి.
అలీ ముహమ్మద్ చందూరి, మహమ్మదు కాజీము అలీ, కబీర్ షాద్
అహమ్మదు, చమక్ లాల్, అబ్దుల్ హాజీ, మాస్త్రి సత్యుద్
ముర్తసాహిబ్ జహూర్, భాస్కర బిర్లా, లాలా
దుర్రాద్, షేక్ హుసేన్ హుసేన్, భాన్ సాహెబ్, ఘాంసాహి,
సర్దార్ కర్తాసింగ్, సర్దార్ గులాబ్ సింగ్, మా. గ. టోక్లి,
మా. గ. మాన్ మా. గ. రాసీగార్లు.

జల్మెగిరి, దీని 7:— రాజరాహి చిట్టాకాన్
డివిజన్ మహమ్మదీయేర (ప్రతినిధిగా మహర్ కింగ్ రాయి
గారు భారత కానననభల ఎక్కుకొనబడినది. 1912 1294 ఓట్లు
వచ్చినది. అతనుకర్తర్ధి ముర్తసాహిబ్ చందూరిగా. 19469 ఓట్లువచ్చెను.

భగల్ పూర్, దీని 7:— భగల్ పూర్ పట్టణ ప్రతి
నిధిగా ముగ్ధుల (ప్రతినిధుల ఓంతు మహర్ గంగానంద్ సిం
హగారు భారత కానననభల ఎక్కుకొనబడినది.

బీహారు రాష్ట్రము ఎన్నికలు

రాయి హరిప్రసాద్ లాలా (గయా మాన్య పట్టణ ప్రతినిధి),
రాలా ఘనవంద: (ప్రసాదసింహా (భూస్వాముల
(1912) మహర్ గంగానంద్ సింహ (భూస్వాముల పురానియ
సాంతాల్పర్గణాల (ప్రతినిధి), బాలూ బ్యాగ్ నాను బాలూ
గయా (ప్రసాదసింహ (తిహారు మహమ్మదీయేరకుల (ప్రతినిధి)
గాడ్. భారత కానననభల ఎక్కుకొనబడినది.

లాహోరు కానననభ

దీని 8:— లాహోరు కానననభల (ప్రతినిధి) పు
ప్రతినిధులుగా ఎక్కుకొనబడిన వాల్ ఫలికములు చేరు తెలిపింది
(ప్రొఫెసరు యిర్ యిర్ వాని (స్టూడెంట్స్ కు) 4 గరుఓం
చి బక్ష్విద్వాలము (ప్రతినిధిగా ఎక్కుకొనబడినది. ఈనాడు
యిర్ వాని ఉన్నటువంటి మహావీరలూగారును దిల్లూటీ
(వెండింటిగాను యిర్ యిర్ వానికర్తర్ధి. భూస్వాముల
ప్రతినిధిగా సర్దార్ మంగల్ సింగ్ గారు ఎక్కుకొనబడినది. కామ
ల్యేవేరు వర్త సభ్యులు అభ్యుత్థిగా గారు ఎక్కుకొనబడినది.

అల్లాబాదు కానననభ

అల్లాబాదు కానననభల అల్లాబాదు పట్టణ ప్రతినిధులను
ఎక్కుకొనట చేరు (76 లేదీ) (ప్రారంభమింది చాలా కల
రము కలిగెను. పండిత మనం మహాన ముల్యాగారు పండిత
వ్యాకనాథకంఠా అభ్యుత్థిగారి విషయమై హరిరాజువద్ద
ఉత్తరముల నిమ్మచి తామడిగామ (ప్రతినిధి) గున్నపుడు
సంయుక్త గాడ్మిలలో వెట్టిన కిమిలూ లాసంకెట్టము
నకు ప్రభుత్వమువారి మనఃపూర్వమైన సహాయము కనీయ
కు తింతాడిగారి చక్రము నిండింది. హేమమనిరి. కనుక
ఈయన్నికలలో కొంతమందిగారికి హా సము నొంకండులు
లేటెల్లమును విధిగా కలంబుచున్నామని చెప్పెను.

అల్లాబాద్ కానననభల అల్లాబాద్ పట్టణ మహమ్మదీ
యేర (ప్రతినిధిగా బుగ్ మలాల (వ్యవసాయకర్మ) గారు
నిలుతుని అకొనబడునూరు

కంయు ప్రపరకలలోని అల్లాబాద్ బహాను పట్టణ
మహమ్మదీయ (ప్రతినిధులను బి వాల్మో ఒక వొంకేరు
కప్పులకెట్టు కలియున్నాది.

కర్నూలు నాను (కర్నూలుండి వచ్చిన సమా
చారములకు ఓట్లు పూర్తి. కంటే ఎక్కువ సంక మమును
ఉత్తరమును గల రుంబున్నాది తెలియుచున్నది. (ఆ. వె)

పంజాబు కానననభ

స్వరాజ్యమమువారు తీర్మానించుంది.

ఎక్కుకొనబడినది.

పంజాబు కానననభల ఎక్కుకొనబడినది. సభ్యుల
భావముల సంఖ్య 71 వానిలో 72 స్థానములకు మూలమై
స్వరాజ్యము వారు తీర్మానించినది. 71 మందిలోను 9 మంది
ఎక్కుకొనబడినది. ముగ్ధులు వీరూరు. భారత కానననభల
పంజాబు స్వరాజ్యము వారు ముగ్ధుల నిలచిరి. ముగ్ధులను
ఎక్కుకొనబడినది. పంజాబు కానననభలలో తీర్మానించునూరు

కొడకుడ స్వరాజ్యమువారు తీర్మానించునూరు వారిసంఖ్య
అనుసంఖ్యగానే యుండును. గురుద్వారా సంఘమువారు
12 గరు పంజాబు కానననభ ఎక్కుకొనబడినది. వారిలో
11 మంది ఎక్కుకొనబడినది. మొత్తము సభ్యుల సంఖ్య 98, 71
మంది నియోజకులు, 22 మంది నియమితులు. 22 మందిలో
అగరురు అనువోగలు, 16 గరు యువోగలు. ఈ 16
గురిలో అగ్రిక అవాయ కాభ్యాభ్యు లిద్దరును గూడ
వీ రి యు న్నారు. అను వోగ గు యి అగ్రిక లో
పాశ్చాత్య (ప్రతినిధి యొడు, అంగ్లొయిండియాను (ప్రతినిధి
యొడు, వారియ (ప్రతినిధి యొడు, వైకుల (ప్రతినిధి
యొడు, నిమ్మవారు (ప్రతినిధి యొడు, సంస్థానముల (ప్రతినిధి
యొడు నియోజక సభ్యులు 71 మందిలోను 84 గరుమహమ్మ
దీ జాతి, 28 మంది హిందువులు 13 మంది సిక్కులు, ఒక్కడు
(పంజాబు చేంబరు అఫ్ కామర్స్ (ప్రతినిధి) పాశ్చాత్యుడు.
(ఆ. వె)

జనవరి 2 వ తేదీని జరుగును

పంజాబు కానననభ క్రొత్తసభ్యులతో జనవరి 2 వ తే
దీని జరుగును. అలాగు గవర్నరుగా రాసభలో నుపపాదించె
దను. (ఆ. వె)

తారాసాహెబు గురుద్వారము

14 గరు అకాలీలను అరెస్టుచేసిరి.

ఈ గురుద్వారము అభ్యుత్థులకు స్వరక్షణమునకు
సమీకమానము యొక కేవలమై లొమ్మిదవ గురువు గురు
తేజబహదరుగా పేరిట నిర్మించబడినది. కొందరు పూజారుల
యిధిమునం వది యుండగా అకాలీలు వకపరచుకొనిరి. అప్పటి
నుండియు పూజారులు గోలచేయుచునే ఉన్నాడు. దానికి
సంబంధించి రెండుకొట్టులూడ నున్నవి. వారి కేంద్రీక పుచ్చు
కొనిన వారు గురుద్వారా సంఘమువేర అట్టేచిటి (వాయ
వలెని అకాలీలు కొలి. అంతట వా రాకొట్టుకు భాల్లేనీ
పోయిరి. అసంగతి మేజిస్ట్రేటుకు తెలిసి 6 వ తేదీ సాయంత్రం
ల వరకు పోలీసువారితో సచిత్కరి 14 గరు అకాలీలను అరె
స్టుచేసిరి. పోలీసువారు కొట్టుకు రాకొట్టుకు చేసిరి. మరలొకరు
అకాలీల చిటికి వచ్చిరి గాని వారింను రాకొట్టుకు చుట
గొట్టలేను. (ఆ. వె)

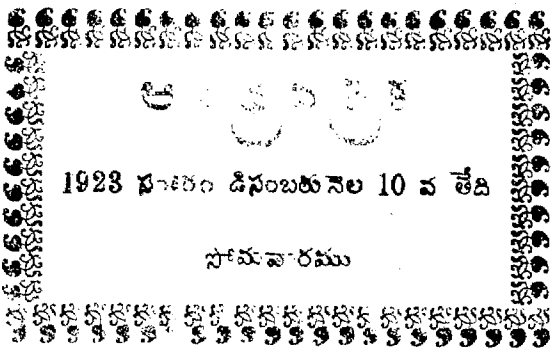
మూడు ప్రతినిధివర్గములు బొంబాయి గవర్నరు
గారికి వీడ్కోలు ప్రతిముల నిమ్మిట

బొంబాయి, దీని 7:— బొంబాయి కలహాని
మహమ్మదీయుల యొక్కయు, మహమ్మదీ కలహాని కొంకనుల
వామ్మనేతరుల యొక్కయు, బొంబాయి రాజధాని నిమ్మిట
కుంయొక్కయు మంచి పలుకుబడిగల కి (ప్రతినిధి వర్గములవారు
బొంబాయి గవర్నరున లాయకుల కి వీడ్కోలు ప్రకటించు
నిమ్మిటకు గలగర్ మెట్టు హామడగర్ వేచియుండినది. ప్రతినిధి
వర్గములు వారివారి తెలంగాణ మంచి వాయకులచే నడుపబడి
యండినది. మహమ్మదీయుల సవాళకలెనునకు గలగర్ గుగా
రిట్టు జవాబు చెప్పిరి. ఇప్పుడు బయటి చిట్టము చాలారకు
తీ పోయింది గనుక మిశక్తని ఉత్తరమును మీ ప్రభాభివృద్ధికి
ధా పోవలెను. వారి ప్రభుత్వముకు మహమ్మదీయులను
తిప్పకొనటకు తీర్పుగా పట్టణలగా పనిచేయుటకు వారు ఏర్పా
ట్టు చేసికొనకలెని చెప్పిరి. మహమ్మదీయుల మహమ్మదీయుల
సభ్యులచేయుటకు వినియోగకడనట్టి (ప్రజల కేకలను మిమ్మిట
మైన పనినండి మీరు తొలగింపు అని చెప్పిరి.

బొమ్మనేతరులతో గలగర్ గుగా వారి పక్షములో
తిప్పిని నడచియు కలహానిను లేచి చెప్పెను. మిశక్త
నంతయు ఒక్కచోటికే తీసికొనివచ్చి ఒక వాయకుని ఏర్పాటు
కొని అతనికొంకు (కర్మించిని రాజధానితో పనిచేసికట్టును
అడిగింకయొకమున రాజకీయవిషయము లన్నియు మీయొ
యుండును. ఒకపక్షములో పోట్టుబటుండి ఒక అందెను
కానుకు అండినయెడల ఆ కలహముకు విషయమైన కేక్తి ఉండక
నిరాశతో అట్టే ఉండును. (ఆ. వె)

ఇన్ వెకారిటీగారి మరణమునకు దుఃఖమును
తెలుపుట

బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తులను బారుసభ్యు
లను ఇన్ వెకారిటీగారి మరణమునకు దుఃఖమును తెలుపుటకు
క్రిమినల్ కోర్టులో గురువారును నాడు సమావేశమయిరి. అడ్వో
కేటులను, అటార్నీలను, ప్రివీయను గుంపులగా వచ్చిరి.
ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు మరణించినవారి సదరనుకున్న
గొప్పగా పోగడిరి. ఆయి గొప్పవాడైంది అతను సదరయొక్క
రీక్షణలను బుద్ధియొక్క (రాకొట్టులను అని చెప్పిరి.
చాల తరపున ప్రివీయ కోర్టు అడ్వోకేటు జెసరగాయను
ప్రభుత్వ న్యాయవాదిగారును చాల వారిగా మాట్లాడిరి. (ఆ. వె)

1923 సం దిసంబరు నెల 10 వ తేది

సోమవారము

హారతాళము

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమున నుంచిన పరిపాలనా విధానము కట్ట చెన్నపురి పౌరులు తమ యశస్వతిని దృఢముగ నూపిరి. రీడింగుక్రభువు గాఢమై స్వయముగ నెవరిని ద్వేష మావలయు లేదు. ప్రజలజ్యోత్స్వాంత్రయముల నడగంట జేసిన పరిపాలనా విధానమునకు రీడింగుక్రభువుగా రధి పతియగుటచే, మద్రాసు పౌరులు వారిని సన్మానించుటకు నిరాకరించిరి. అందుకుమారుగ అధికారులేర్పాటు జేసిన సన్మానగౌరవములలో జ్యోత్స్వముగలుగజేసికొనునెడల, ప్రజలు ఆగ్రహమును కోల్పోయెడివారు. వీరి స్వాతంత్ర్యాభిలాష బూటకమని గోచరించెడిది. హారతాళమును జరుపుట యొక ఎత్తు. దానిని కాంతముగ నిర్వహించుట వేరొక ఎత్తు. వెనుకటివారు, వేల్పు యవరాజు గారు చెప్పినగరిమునకు విచ్చేసినపుడు, ఏకాంశముచే నయిననేమి కాంతికి భంగముగలిగి చెన్నపురి గౌరవమునకు విఘాతము గలిగెను బొంబాయి చెన్నపురి పట్టణములలో వాటిల్లిన దుస్థితికి, గాంధీమహాత్ముని మన మెంత గుండెనో చదువరులకు దెలిసిన విషయమే. కాని, ఈసమయమున గాంధీమహాత్ముని కారాగృహముననున్నను, అతని యువదేశముల గూర్చి నాయకులలోనే భేదభావములు జనించినను, ప్రజాసామాన్య హృదయము మాత్రము సుప్రసన్నమై మొన్నటిదినము బయల్పడెను. హారతాళము నవలంబించవలయునని కాంగ్రెసు కోరికలు పౌరులకు దెలుపుటక, విశేష ప్రచారము జరుగలేదు. పెద్దప్రయత్నము లేవీయి శ్రమపడలేదు.

కాంగ్రెసు యుద్దేశము తెలిసినంతమాత్రమున ప్రజలు తమ ధర్మమును సంతృప్తికరముగ నిర్వహించిరి. కాంగ్రెసు ఉద్యమము ప్రజలలో నెక్కుడు గాఢముగ బాదుకొని, దానిని నిర్వహించు బాధ్యతను ప్రజలే సంపూర్ణముగ నిర్వహించుచో, స్వల్పసంఖ్యాకు లగు నాయకులు తిరుదిగినను భయపడ నవసర ముండదు. ప్రజలు తమ బాధ్యతలను నిర్వహించుటకు నడుము గట్టునెడల, స్వరాజ్యసిద్ధి అటరకాలములో సంభవమగు ననుటకు సందియములేదు. గాంధీమహాత్ముని ఆహింసా ప్రతిమను ప్రజలనిష్ఠియులు జేసి, అసహాయ ఉద్యమ నిర్వహణబాధ్యతను ప్రజలే భరించు నటుల వారిని సుశిక్షితుల గావించుచు, నాయకులవసరము గలుగునపు డెల్ల తోడ్పడుచుండుచో, స్వరాజ్యలక్ష్య హిందూదేశము నావరించుననుటకు సందేహ మేమి గలదు? నాయకు లికమీద తమ కర్తవ్యములను కట్టిపెట్టి ప్రజలను స్వరాజ్యాభివృద్ధి గల్గులుగ జేయ ప్రయత్నించుట ధర్మము. లా, ఆర్డరులను బూజించెడి రీడింగుక్రభువుగా రింతవరకును వాని మూలాధారమును గ్రహింపజలకజోయిరి. భారతీయులు సహజశాంత చితులని మొన్నటి హారతాళము ప్రకటించినది. గాంధీమహాత్ముని యువదేశములు, భారతీయుల సహజశిల

మును ప్రవృత్తి నొందించినవి. సామ్యజ్యదేశములలో నెక్కడనయినను, స్వాతంత్ర్యముకొరకై పోరాడుచున్నపుడు, తీవ్రనిర్బంధముల మధ్య ఇంతటికాంతము గనుపించుటకు సాధ్యపడునా?

రీడింగుక్రభువుగా రు దూరమాలోచింతురేని, హిందూదేశమున గనుపించెడి దృశ్యము, ప్రపంచ చారిత్రమునం దద్వితీయమని గ్రహింపగలరు. ఇంతటికాంతిని వహించిన భారతీయులలో నుత్తమోత్తములగు దేశభక్తులను, లా, ఆర్డరుల రక్షణ కొరకు కార గృహమున నిర్బంధించితి మనుటకన్న ను, కరిహాసాస్పదమగు విషయమేమిండును? రాజకీయనిర్బంధితులను, అందు ముఖ్యముగ లోకాతీత పురుషులగు గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధవిముక్తుల గావించి, తమయనుతాపమును గనుపరుచుట రీడింగుక్రభువుగా రి కనీసధర్మమైయుండెను. అందుకు మారుగ, తమవంతమును విడువక, రీడింగుక్రభువుగా రు ఎప్పుడవలె ప్రవర్తించుటచే, దేశమునందెట్టి యసంతృప్తి ప్రబలెనో తెల్లడియినది. రీడింగుక్రభువుగా రి కరిపాలనా స్వభావమును నెరుగని వారులేరు. దేశమంతయు శాంతించి పూజించెడి గాంధీమహాత్మునికి ఆరుసంవత్సరముల కారాగృహ శిక్ష విధించబడెనను సంగతిని దెలియనివారుండరు. రెండవ ముఖ్యవిషయము ఉప్పుపన్ను. ఉప్పులేకుండ, ప్రజలొక్కపూటయెనను గంజ త్రావబోరు. ఏపూటకాపూట, గంజత్రావునపుడెల్ల రీడింగుక్రభువుగా రిచర్య ఎట్టయెదుట గన్నడుచుండును. అట్టి తిరి, రీడింగుక్రభువుగా రిని మరుచుట కెటుల సాధ్యమగున? కరిపాలనమునందలి ఇతరవ్యవహారములు ప్రజలకు దెలిసినను దెలియకబోయినను, పై రెండు విషయములగూర్చి వేరెవరు బోధింప నవసరము లేదు.

రీడింగుక్రభువుగా రికనయినను తమ ధర్మమును నెఱవేర్చునను నాక కవకాశములేదు. శాంత చితులగు ప్రజలను సమాధానపరుచుటచేతనే, లా, ఆర్డరులను సంతోషపఱచుచు సత్యమును వారు గ్రహింతురని దోచదు. నిర్బంధములపై, లా, ఆర్డరుల నాధారపడుచుచో, అవి నిరర్థకములగును. ఈ సంగతి, కడుస్వల్పవిషయ మయినను, రీడింగుక్రభువుగా రి హృదయమునకు గోచరింపకుండుట, వారి నావరించిన సహజపరిస్థితులకు ఫలమేగాని జేరొందు గాదు. ప్రస్తుతాధికారపదవినుండి విముక్తులయిన పిమ్మట, రాజ్యాంగవిధానముల సనేకముల తిరచిబాచి, లిబరలు కక్షిసాతులై, న్యాయవాద కాశల్యముచే అధికారుల దాడినుండి ప్రజల సనేకులను దీక్షించిన యాధునికజెక్కు గారి పూర్వజీవితమును, రీడింగుక్రభువుగా రొక్కమారు స్మరించి పూర్వజ్ఞానమును సంపాదించ గలరని నమ్మెదము. హారతాళమును జరుపుటతోను, వీచిసభలకు హాజరుగలుతోను, మద్రాసుపౌరుల ధర్మము ముగియలేదు. గాంధీమహాత్ముని యువదేశములను శ్రద్ధతో నిర్వహించిన గాని, వారు కృతకృత్యులు గాజాలరు. అన్నిటికన్నను శోచనీయమగు విషయము, చెన్నపురిలో కద్దరుభారణము కడుస్వల్పముగ నుండుటయే. సామాన్య గ్రామములు జూపెడి కార్యోత్సాహము నయినను, చెన్నపురి జాపజాలకబోవుట, మిగుల శోచనీయము. ఇకనయినను చెన్నపురి తన మాండ్యమునువదిలి, కద్దరుకట్ల విశేషోత్సాహమును కనుబడి, ప్రధానపట్టణమున కుండవలసిన గౌరవమును కాపాడుకొను గాక! బాహ్యప్రదర్శన బాహ్యదంబరవిషయములలోనేమి, సభలకు హాజరై ప్రసిద్ధపక్షలకు ప్రోత్సాహమొసగు విషయములం దేమి, చెన్నపురి నేటికిని అగ్రస్థానము వహించినను, దీనివలన స్థిరలాభము గలుగజాలదు. బుద్ధుడమువలె

నిట్టి యుత్సాహము అనుక్షణములో సమసిపోవుచుండును. కాని కాశ్యోతలాభము గలిగించు నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణముపట్ల ప్రజలేమి, న్యాయకులేమి, తగినశ్రద్ధ జూపకుండుట, మిగుల నిత్యాహారము. ఇకముందు సత్యరాభివృద్ధి గలుగునటుల, భగవాను డనుగ్రహించు గాక!

“తా నొకటిదలచిన”

తానుకటిదలచిన దైవమొకటి దలచినటుల బాల్తువినగారు పార్లమెంటుసభయొక్క ఎన్నికలను అతి త్వరితముగ ముగించి, వాణిజ్యరక్షణపద్ధతిని దేశమున బ్రవేశపెట్ట నొచ్చెను. అధినివేశరాజ్యమంత్రులను సంప్రేతహృదయుల గావించనొచ్చెను. బొంబాయిలో వాగ్దానమును గలి కెగరజమ్మనెంచుచు, ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సుపద్ధతిని హిందూదేశమునకు బలవంతముగ నంటకట్టదలంచెను. కనిలేనివారి దుస్థితిని మాన్పదనని పేరుబెట్టి, తన యుద్దేశములను వీరికిగ నయినను కొనసాగింప నూహించెను. లిబరలు లేబరుకక్షమునకు సంయోగ మేమాత్రము లేదని గ్రహించి, కన్నర్యేటిపుల ప్రాబల్యమును స్థిరపరుచుట కిదియే సమయమని భావించెను. కాని రవియ స్తమింకని చిట్టిమనా మ్రాజ్యమునకు ప్రధానమంత్రి యయినను, బాల్తువినగారు తప్పుటడుగుల వైచిరి. తమతంత్రములు ఫలించునని ఎంచిరి. తాము కన్నిన వలలోని కన్నుపక్షములును, చిక్కునని యూహించిరి. కాని, ఎత్తులును మంత్రాంగములును రాజ్యముచేయు దినములు గడిచిపోవుచున్నవి. బాల్తువిన గారయినను, వారిని మించినవారయినను, లోపలనొక యుద్దేశము నుంచుకొని పైకొకయుద్దేశము తెలిపి ప్రజలను భ్రమపెట్టజాలరు. బాల్తువినగారి యూహలు విఫలమగుటకు వారేకారకులుగాని ఓరులుగారు. ఇంపీరియల్ ప్రీఫరెన్సుపద్ధతి, కార్మికుల దుస్థితిని నివారించ జాలదని గ్రహించ లేనంత మాధ్యస్థితిలో నాంగ్ల ప్రజలు లేరు. ఎన్నికల యారంభమునందే బాల్తువినగారి కపకకునము పొడగట్టెను. లిబరలుకక్షము విభజింపబడియున్నదని తలంచి, తాము అవలీలగ పైకిరాగలమని, వీరు ఊహించిరి. కాని, దురదృష్టవశమున, లాయిడు జార్జి గారును అస్పిత్తుగారును చేతుల గలిపి, లిబరలుకక్షము చేకముజేసిరి. తుట్టుతుడకు ఫలిత మేమయ్యెను? లేబరుకక్షమువారిబలము, చెరుకటికన్నను నధికమయ్యెను. లిబరలుకక్షము విస్తరించెను. లేబరులిబరలుకక్షములవారు వాణిజ్యరక్షణమునకు గర్భశత్రువులు. వీరిని జయింపవలెననిన, కన్నర్యేటిపులకక్షమునకు వీరికన్న నెక్కుడు సంఖ్యలుండవలెను. కాని కన్నర్యేటిపుల సంఖ్య వెనుకటికన్నను చాలదగ్గినది. లేబరు లిబరలుకక్షములసంఖ్య గలిపిన, కన్నర్యేటిపుల సంఖ్యకన్నను చాల హెచ్చునన్నది. ఇతిరవక్షములను విడివిడిగ దీసికొనిన కన్నర్యేటిపులసంఖ్య హెచ్చుగ నున్నను, తమ యుద్దేశమును సాధించుకొనుటకు తగినబలమును వీరు సంపాదించజాలకబోయిరి. వాణిజ్యరక్షణకక్ష మురికొంతకాలమువరకు అగిబోయెనని కన్నర్యేటిపులు దెలుపుచున్నను, అసలే యంతరించెనని లిబరలుకక్షమువారు ఎలుగెత్తి చాటుచున్నారు. ఇక బాల్తువినగారేమి జేసెదరు? ఎన్నికలకుముందర వారు జేసిన ప్రతిజ్ఞను నిలుపుకొనదలచినయెడల రాజీనామానీయక తీరదు. లేనియెడల వెనుక జెప్పిన సంగతులను తుడిచివైచుకొని, కాలము గడువవలసివచ్చును. వాణిజ్యరక్షణము లేకున్న, లిబరలు కన్నర్యేటిపులకక్షములు చేతులగలు

[illegible]

పల్లవ ప్రతిభా చరచరచ

ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఆమోదించిరి.
అంతట సభ్యులు పలువారములకై లేచిరి. సభ ఇంత
జరుగుచున్నది.

சென்னை 15.12.2019

ఉక్కుపై దిగుమతి పన్ను

తూర్పుఇండియా రెవ్యూస్వేంపెన్ సాక్ష్యము

టారిఫుబోర్డు విచారణ

అ. వె. స్వేచ్ఛలు న్యాయము

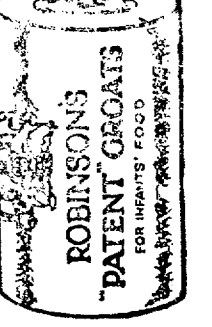
కలకత్తా, డిసెంబరు 7:—ఈనాడు టారిఫుబోర్డు విచారణలో తూర్పుఇండియా రెవ్యూస్వేంపెన్ సాక్ష్యము, ఉక్కుపై దిగుమతి పన్ను నూటికి 1 1/8 నుండి యెక్కువ చేసినందున ఉక్కుపై యెక్కువ పన్ను అనుబంధము ఇండియాలో రెవ్యూ స్వేచ్ఛల నిర్మాణమునకు అనుకూలము అగునట్లు న్యాయము తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించి తూర్పుఇండియా రెవ్యూస్వేంపెన్ ఏజెంటు జి. యల్. కార్లెను గారు బోర్డు గారితో విచారణించెడిరి. కార్లెను గారు సాక్ష్యము నిచ్చుటలో, చీపురదీవుల విస్తీర్ణము గారు, జనలూరులో బాన్సుఫ్యాంసెంగు కర్కున మ్యాగేజరు జే. క్రావెటుగారు, లిల్లూవా వర్కుషాపుల మ్యాగేజరు డబ్లియం. సి. మెల్లు గారును సహాయముజేసిరి. తూర్పుఇండియా రెవ్యూస్వేంపెన్ సంవత్సరమున కెంత ఉక్కును ఖర్చుచేయునో జెప్పుచు, కట్టలు 28 వేల టన్నులకు నయ్యు, కొర్రు స్వేచ్ఛకు 800 టన్నులకు నయ్యు యందులకు పన్నులతో జేర్చుటయే 19 లక్షల 81 వేల మూలభూము వెచ్చింపబడి యింకను 20 లక్షల 9 వేల రెవ్యూ అగు నయ్యు నాటి చెప్పెను. నూటికి 10 దిగుమతి పన్ను యెడల కాపిటమిద 198000 అగున; రెవ్యూమిద 201000 అగున. పన్నును 88 1/8 లకు పెంచినయెడల కాపిటమిద 650000 ను రెవ్యూమిద 670000 రూపాయలు అగును. దిగుమతి పన్ను పెక్కువ చేయుటయల 462000 రూపాయలు యెక్కువ అగును. ఈ యెక్కువ చేసినపన్నును కియార్తైన పనులకు జూచియెడ గారిలో కొంచెం బండ్లకు 182000 రూపాయలు వాగెనలకు 1089000 రూపాయలు యెక్కువగును. వాటికి సంయుక్తము 2 వేల వాగెనల కావలయును. కావున దిగుమతి పన్నును నూటికి 10 నుండి 88 1/8 కు యెక్కువ చేసినయెడల కాపిటమిద 2188070 రూపాయలు, రెవ్యూమిద 769700 రూపాయలు యెక్కువగును. ఇంతింతగా రెవ్యూస్వేంపెన్ ప్రాంతాంతయులకు యెక్కువ ఖర్చుతో క్రొత్త కాపిటమి వ్యయము 2188000 సంయుక్తము నూటికి 5 1/2 వడ్డీ తగులు నయ్యు, యందులకు ఈ మొత్తము దాదాపు 117000 రూపాయలు అగునయ్యు కార్లెనుగారు జెప్పిరి. ఇందులకు దిగుమతి పన్ను యెక్కువతో వ్యయము దాదాపు 31 లక్షలకు వచ్చును. ఇంత యెక్కువ ఖర్చునపుడు రేటును, ఫెరులను రిగ్గించ వలె లేదు. వ్యయ మెక్కువగుటతో రేటుగూడ యెక్కువజేయవలసి యందునని నా అభిప్రాయము. విదేశములనుండి యింత దిగుమతి పన్ను జెట్టి వస్తువులను దిగుమతి చేసుకొనకుండ నుండిననే ఇండియాలో ఉక్కుపరిశ్రమను స్థాపింపవలయును. అట్లు పోటీ కాగవలె నై యిదివరకు వస్తుట్టి దిగుమతి పన్ను, ఒడమియు, రిక్కున రెవ్యూస్వేచ్ఛలు, వాడొస్తువులపై రెవ్యూస్వేచ్ఛలెబుందుట అనునవియు. రక్షణ తేటండ నీ పరిశ్రమను స్థాపింప లేకునుకొనునెడల, సహాయము నీ అంశం నని కలెంనునెడల, దానిని ప్రభుత్వ ప్రవర్తనలో ఈ రూపమున ఉన్నట్టి గుర్తు ఖర్చునైట్టి యాయవలయును. ఈ జేయు ప్రవర్తనలను, దిగుమతి పన్ను రేటు యెక్కువ చేయువలన ఆగుదానికన్న తక్కువక నుండవలయును. ఉక్కుపై దిగుమతి పన్ను యెక్కువజేయు విషయము ఇండియా రెవ్యూస్వేంపెన్ విచారించి, భారతదేశానికి సంపుడు, వారి అభిప్రాయమును భారతరెవ్యూస్వేంపెన్ యెడల జెప్పవలెనని జోషి, దిగుమతి పన్నును నూటికి 88 1/8 కు యెక్కువ చేసినయెడల ఉక్కువస్తువుల ధరలను యెక్కువజేయిల్ల కాపిటము, రెవ్యూ వ్యయము యెక్కువజే, రెవ్యూస్వేచ్ఛ యెక్కువజేయవలసి యందునని బోర్డు గారు చెందనను తమ అభిప్రాయమును జెప్పిరి. ఇప్పుడున్న మాధ్యమం నికరదాతాము నిలుపబడునెడల ఇండియాలో ఉక్కుపరిశ్రమ యందుకు జాతీయముగ ముఖ్యమైనదియు, విలే భారతపరిశ్రమభివృద్ధి కాటంకముగ నుండు ప్రాణముకము విధించు ఆర్జియుగ నుండి గాదనియు, అందులకు రెవ్యూస్వేంపెన్ దానము రిగ్గిపోవునయ్యు రెవ్యూస్వేంపెన్ వారు జెప్పిరి. ఈ టారిఫును దిగుమతిజేయు ఇంజనుల పెక్కువజేయువలన యెక్కువ పన్ను నుండు నయ్యు, ఇండియాలో ఉక్కుపరిశ్రమను స్థాపించుటకు యెక్కువ రక్షణ తేటండను నిర్ధరించునెడల, దానిని ప్రవర్తనలో ఈ రూపమున నొనగొనలేను గని నుంకము పెక్కువజేసి గాదని వారి అభిప్రాయము. వాగెనల విషయములో గత సంవత్సర మెక్కువదానిలోనే వాగెన ఖర్చు 8148 రూపాయలండి 4927 కు రిగ్గిని కార్లెనుగారు జెప్పిరి. ఇట్లు చాల కిక్కుకు గారణము మామూలు పరిస్థితులు చేకూరుట గారవచ్చును. రెవ్యూస్వేంపెన్ గారు లగిన స్థానము లామె యారుజేసికొనుటకు పనుల విధివిధిజేసి కొనుట ముందినది ఆ అంశం అభిప్రాయము. కాని దిగుమతి వాగెనల ఖరీదు యెక్కువగునట్లే యుండియెడల, వాగెనలను యి

చుట కట్ట వారంభించుట లాభకరముగ నుండునా యని సంజేషముగ నన్నది.
ఇట్లు వాగెన ఖరీదు సగానికి సగము కిక్కుకుట కారణము విదేశపు ఉత్పత్తిదారులు సరుకు పెక్కువ నిలువ చేయుటకల్లా వా యని నిర్వాహక రదుగగా, దానితో సంబంధ మేమియులేదని ఆయన జెప్పిరి. తనకు తెలియని విషయములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట లేదని ఆయన చెప్పెను.
* * * * *
కలకత్తా, డిసెంబరు 6:—టారిఫుబోర్డు జంషెడ్ ప్రాంతంలో 12వ తేదీనండి ఒకవారమునాటి విచారణ జేయును.—
(ఆం. వె.)

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము
ఈ ఆశ్చర్యగ్రంథములో జరిగిన గారడీ, యోగవృత్తి వాస్తవమును, ఇంగ్లీషు ము ఇంద్రజాలము మంత్రకాస్త్రము, భారతదేశము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లతో తమాషా విధిల్ల విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కరీరములేని రేలకాయచేత మాటలాడుటకు భూమిపై ఎవరయెత్తున గారిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా రిట్టుట మొదలగు విధిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా గురికే చేయగలరని గ్యారంటీ యుచ్చుచున్నాము. దీని కల రూ 4.0-0 అం. (211888.6)
కలకత్తా, ఆంధ్రసంహారము 6, 20-10-10, గుంటూరు జిల్లా.

ఇ నాం!
1924 నం॥ వెద్దపీ టు క్యాలండర్లు
ఇ నాం!!
ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.
ది మ ద్రాసు ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

లాభకరమగు ప్రారంభము
రాబిన్సన్స్ పేటెంట్ గ్రోవ్స్ దీనిన పెద్ద గోమలను మీ బిడ్డలకు ఆహారముగా ఉపయోగించుడు. వారు బాగుగా పెరిగెదరు. ఎముకలు వృద్ధియగును; సులభముగా జీర్ణమగును. జీర్ణమునకు, జీవితమునకు మూలాధారమైనట్టి కర్ణికకు మంచినెత్తువను కలిగించును. బిడ్డల తల్లులకు యిది అత్యున్నతమైన ఆహారము, రోగులకు, ముసలివారికి ఇది సులభముగా జీర్ణమగును.

Robinson's
"PATENT" GROATS
Manufactured by
No 2 KEEN, ROBINSON & Co., Ltd., London.
(Incorporated With) ENGLAND.
J. & J. COLMAN Ltd., Norwich & London.

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు
అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.
ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్రమును తీసిపోవుట లేదు.
గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బులేదు.
సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడుడు.
సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటను మానుడు.
ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Apply to:—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.
SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.
Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.
For Madras and Chingleput
For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.
AVOID CHEAP IMITATIONS.

వడ్డాది సీతారామాంజనేయులు

గారితో సంభాషణ

వారి అనుభవములు

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

ఈ సంవత్సరము కలిశితు అనుభవించి వారసులతో జరిగిన రాజమహేంద్రవరము పెండ్లిలో జెయిలునుండి రచ్చిన అనుభవవాదియైన స్వరాజ్యశ్రీరమణులు రచించిన శ్రీయత వడ్డాది సీతారామాంజనేయులుగారు జెయిలులోని పరిస్థితులను గురించి వారితో యిట్లు చెప్పెను.

సహజసిద్ధికరణనాద శోధకులు యోగ్యుండియు విడుదలయైన తర్వాత, ఆంధ్రముందు మామూలుగా యిచ్చుచున్న పచ్చిలియ్యలు మార్పి, దుర్గభయభంగమున, మిక్కిలి చాకధర కలిగి ఉన్న జెచ్చులను కల్గించు ఉప్పుడుచియ్యలు నీ ఆ మొదట పెట్టిరి. Hunger Strick చేయుటచే ఆవాడే మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు మామూలు పచ్చిలియ్యలు యిచ్చుటచేసెను. ఆ తీరిగా కొంత కాలము అనగా సుమారు దాదాపు విడుదల కున్న యథావస్థిని కొనసాగించిరి. కాని యేమి కారణమునో 15, 20 రోజులు విడుదలయ్యున దనగా ఉప్పుడుచియ్యలు యిచ్చుటచేసెను. వాకు అత్యధికసంవత్సరముపాడుగున మిక్కిలి బాధకరముగానే యున్నది. కాని దానికి విచిత్ర మార్గము మాత్రము సరిగా గావింపబడలేదు. వైకారణముచే బాధిభావాలతో నున్నంతవఱకు నొంటిపూట నోరెడ మే చేయవలసినవాడ నైతిని. ప్రస్తుత దేవస్థితియు నట్లేయున్నది.

బొచ్చురాట్నపు పని విధ్యక్తముగా, తుది మాడునెలలు వ్యాధి ప్రయమముచేత తప్ప నిర్వర్తించవలసినవాడ నైతిని, ఆదిని నీళ్లపాటు లాగుచునీ నొసపోడి చేతులు బొచ్చు లెక్కి అత్యధికము కలుగుచే బొచ్చురాట్నపు పనిలోనికి ముగ్ధుడైతిని.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరల్ జెయిలు యిన్స్పెక్టర్ ఆయి దరిమిలా ఖయిదీలకు కుండచిప్పులు ముంతలు వీనికి మారుగా జర్కొనిచ్చున కంచములు గ్లాసులు యిచ్చుటచేసెను. 500 ఖయిదీలకు యిచ్చినారు. ఏ బ్లాక్ లో నుంచుచి నని ఆ బ్లాక్ లోనే, ఖయిదీ ఒకటొకనుండి మారిచిట్టికి ఉండవలెను. ఇది చాలదురస్థానపు కథితి యని ప్రపంచ భూము గలవారి కెల్లకు విస్మయము. ఉచ్చియ్యము దింపించుటయే యని నేనీ కేసుకు జెప్పి జర్కర లేదు. ఈ పద్ధతిని వైద్యులు వివిధము చేయుదురు, ఉప్పులకు ముంతలకు దబ్బు క్షయము గుని నని యిట్టిపని గానించుట మరలము ప్రశ్నికరించవలయునో కా!

తేల్చు పాములు కొట్టలో తనను చూడ బదులుండెడివి. నే నన్న కొట్టులో ఒకసారి వాకు తేలుకుట్టగా బాధకడితిని. ఒకసారి వాకొట్టులోనికి పాము వచ్చింది. పాపము ఆ నొప్పు వార్డు వాయించు దుడిగిల్లి ఉచ్చి చంపుటకెల్ల గాని లేయెడల ప్రాణ పోని వాటిల్లి మరల ప్రపంచభూము చూడలేపాయి యిచ్చెను. ఖయిదీకొట్టు తేల్చు పాములకి వైట్లు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు కనిపెట్టెట్లు వింటిని.

తిండివిమలమై ముయ్యటి చెప్పవలసియున్నది. మాచి సంకేత విడుపునని ప్రేమల వైకే కల్గివును ఉరుగుపు, అరిగించుకొని కుటగాని పొట్టుతో కూడుకొన్న వానబోసిన కందులు శుభ్రులకు గట్టుముట దాజావేయు మాదిరిగా యెల్ల ఖయిదీలకు పడచేయుట నిరాటంకముగ పాగుచునే యున్నది. మరయు ఇకప గండిలలో కుం! ఆహ! ఖయిదీల సౌఖ్య మేమగుననియున్నది! రాజకీయ ఖయిదీ-నీతియే ఇట్లుండే నేరములు చేసిన ఖయిదీల మాట యెట్లుండెనో మీరే ఊహించుకొందురు గాక!

జై లంకాయ నూడ అసోసియేటెడ్ బ్రాదర్లు మాన్సి ల్లో, కర్నూలు కుండిపుడు కర్నూలుగా దానిలోనే యుంటుంది. మామూలు బండిలి దొడ్డిలో శుభ్రులను పెట్టి-ప్పుడుండే కర్నూలుకంటే అభ్యయముగా నున్నది.

దొంగ ప్రాసోట్టు

ఎగ్నాకుర్రులు, డిసెంబరు 8:- వైద్యక కమిటీమిట్టు కేసులో నెర్రనుడయిన పి. ఆర్. రామానుజముమీద యీ రోజున తీర్మాన మివ్వబడినది. ఇతని దొంగతనముగా స్వీకరింపబడిన ప్రాసోట్టు విషయాలలో మోసగించిన దుకు ఈతనిపై కేస న్నావన చేయబడి ఒక సంవత్సరము కలిశితు విధించబడినది. నవరయు ఎక్స్ ప్రెస్ అసిస్టెంట్ కమిషనరుగా గార్డ్ వీని నపు తెప్పించి నూడ కేసుకీర్తిగాను చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

రత్నపురుష లేహ్యం

నుఖివ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన కుళ్ల వ్యాధులను పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమాలికా మహిమ తెలియజేయవలెను. విశేషించి ప్రాచీన కనకరమణ లేదు. శ్రీ 1-కి 3-4-0 లు. సెకండర్యామా- అన్ని సెకండర్యామాలు అమ్ముతముగా కుడుచును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలాగుడుచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రామనగరం, నోబానగర్.

మా ఆజీరనివారిణి

పులితేపురు, అజీరము మొదలగు నవి కొద్దికాలము నుండియు, లేక బహుకాలమునుండియు పున్నప్పటికిని, బాధతోకూడ నున్నప్పటికిని తప్పక కుదురును. మంచిజీర్ణశక్తిని, ఆకలిని కలిగించును. పీత్రము, మలబద్ధకము మున్నగువాటిని రూపుమాపును. శుభధమును నేవించుటకు మిక్కిలి రుచిగా నుండును. ఆజీరవ్యాధిగలవారు ప్రతి యొక్కరు దీనిని వాడుట మంచిదని అనేకవైద్యులు సలహా నిచ్చియున్నారు. బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 3/- కావలసినవారు ఈదిగున విలాసమునకు అర్హులు పంపవలెయును.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్.

3361 తపాలపెట్టె నెం. 166. 323, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

చాలగీతావళి

విశ్వాధికారులచే సంగీతరసముడి అన్ని తెలుగుకల్పాలు తోడు ఎలిమెంటరీ మ్యూజిక్ నాపయోగించుచున్న పద్య పాతపుస్తకములు. పిల్లలకు తప్పావామను విజ్ఞానమును గల్గించుటకు బొమ్మలతో ప్రకటించబడినవి.

ఉపాధ్యాయులు, బుక్స్ సెల్లర్లు, ఈ పుస్తకముల కొరకు మాకే వ్రాసిన చందీ వివాసనిరుపము.

మేనేడరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

అయుర్యేద వైద్యసంగ్రహము

నులభ్యమై అనుభవపీఠముగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము ప్రతియింటి నుండగలది అందరుచేయదగిన ముద్రలు 15 1-4-0 885 (2) వి. పి. 0-6-0

అరోగ్యవర్ధనము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొన మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 15 0-6-0 వి. పి. 0-4-0

అయుర్యేదచ. దిక:- అరోగ్య, వైద్య, కారక, నిర్మాణములు, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపుత్ర మారిది యుచితము చందా రు 2-8-0

తై శిని ఏక కాలమును కొరకవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము, ఈ ముర్యేదగ్రంథముచితి, పెరిడేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)

ఆర్యమత రహస్యబోధిని

గ్రంథ మాల

1 సంఖ్య

ఆర్యధర్మ ప్రత్యక్ష ఫలబోధిని ఇతని హిందువులు శేఖరుని నిదలేచినది మొదలకొని నకురాత్రి మందుక నునందాక చేయుచున్న సమస్త ధర్మములు ఆరోగ్యము నొసంగునది వైద్యశాస్త్రమును బట్టి ధువతరచు బడియున్నది. ఇది గాంధీనెడ కావ్యితోకను ధర్మావరణము సం గాక్షితివుక కలుగును. పతి హిందువుడును మాచి తిర ది 194 పేజీలు. కల రు 1-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వై నరహస్య బోధిని ద్వితీయాసపుత్రిక ఇంద్ర వై నమత ధర్మమును దెలుపు నవన్యాయములు నిగ్రాధ గ్రంథములు, శివాగమములు తెలుగు తాత్పర్యము తో గూడ ప్రకటించ బడుచుండును. చందా రు 2-8-0

ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రి, రామలింగేశ్వరకుటుంబం, తెలంగాణ

రెడ్డి రాణి

రెడ్డిసంఘముయొక్క బొమ్మల్యమును సాధించుటకు ప్రకటించుచున్న సచిత్రమాసపుత్రి. ఆంధ్రదేశమునకు వింధించిన సాంఘి విషయములు, రాజకీయవిషయములు, వ్యాపకవిషయములును నూడ ఇందు చాల చర్చించబడుచుండును. సంవత్సరమునా రు 8-0-0 లు. 1146

రెడ్డి బ్రదర్స్, రాయవరము, గోదావరి జిల్లా.

మెస్సరిజం కాదు! ఆత్మర్యము! యుట్టికే కాదు!

లోకప్రసిద్ధమైన మాతలి ఆయాధము. ధర్మవ్యాసమైన 7 ప్రశ్నలువాసి కనకలాలవేసి లోలాచేసినవేసి కనకవిష్ణు యే సుదయో భావఫలితము వ్రాసినపురుషుడు. మిగతవరుకూడ మిగతవేసినవేసెను. రూపము 1 వన్యాయార్థమునకువలెను. (వి. పి. గా పంపిన రూ 1-4-0) మిరిలానకు కనకమీన వ్రాసు వలెను:- రామలింగశాస్త్రి, తెలంగాణ, తిరుత్తణి.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

పీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి కృత్రిముగను, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో నైనను మంచిరుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1 వైద్యవిద్య కావలసిన వాడు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ 27 వైకాబాబాదకోడు, మద్రాసు.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు. ఇచ్చివేసినవలెనే చేయవలెను. చేయబడినవి కంటే ధర్మవ్యాధులగుటకు ప్రాయమును. వి. పెంకటేశ్వరు లండన్ కో లిమిటెడ్ కట్టెట్లు అండ్ లాక్ కుక్కర్ల etc. 3041 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) పెద్దాపురం అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రి" పెద్దాపురం.

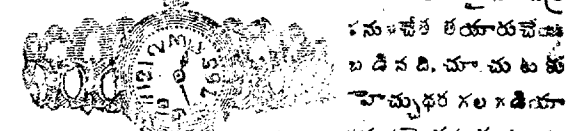
Rolled Gold Bracelet Watch

రోల్డ్ గోల్డ్ బంగారు

బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మోస్తరు చేతిగడియారము)

ఈ గడియారము మంచి కృతమైన సామానులతోన, ఈ అందమైన చిత్రముచేత తయారుచేయబడినది. చూచుటకు మెచ్చుధర గల గడియారములకు కనబడును. నది

యరు గంటను చూపు మంచి గడియారము. శ్రీ పుష్పము దీని చేతిలో ధరించుచుండ చేతికి బంగారపు ఆభరణము వలె అందముగా నుండును. గడియారము మొదలు చేతిగోలును వరకు అన్నియు రోల్డ్ గోల్డ్ క్యాబిట్ల బంగారుతో చేయబడి కరువులన అతలు బంగారపు గడియారమువలె నుండును, బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచి ఇశ్యకలము, స్ప్రింగ్ చేతిగోలును అయిందవల్ల పెద్దచేతులకును, చిన్న చేతులకును, ఈ గడియారమును ధరించుకొనవచ్చును. అందమైన కట్టుబాట్లతో పరిగడియారము శుభచిహ్నమునను.

రోల్డ్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను బ్రేస్ లెట్ గోలుసుతో ధర రూ 8-0-0

4 సంవత్సరములు గ్యారంటి యిచ్చుచుండును.

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ,

హాస్టు బాక్సు నెం. 328, మాంట్యూరోడ్ మద్రాస్

దంతి చూరము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపొడుము.

చక్కని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డబ్బా 1-కి 1-4-0.

అమృతాంజనము దిబో, మదరాస్ - బొంబాయి.

తొడివ త్రిమ్యునిసిపల్ సంఘము

అధ్యక్షుని ఎన్నికనుగూర్చి తగాయిదా
ఉపాధ్యక్షుని కేళి

తొడివ త్రిమ్యునిసిపల్ సంఘములో చాలశేఖలు ప్రకటించబడిన గాని అందులకు మించిన స్వాతంత్ర్యమునందు పరిమళించబడకుండు వారి మిత్రాత్మకమును గూర్చి వేసేపుటు తెలుపవలసివేతు.

గత మూడేండ్లనుండియు అధ్యక్షుని నియమించుకొన్న రుగాన సభ్యుని ఎన్నికనుట కధి - గమును బడలవలె నని సెప్టెంబరు 24 వ తేదీని జరిగినసభలో తీర్మానించుటకై కానన సభల ఎన్నికలకారణమునజో ఏమోగాని స్థానిక ప్రభుత్వాలనా కా ఖ నా రి క ద్వ నందీ ప్రభుత్వరక్షణకాలేదు, అట్టివిని రి క తేదీకండి అధ్యక్షునిస్థానము ఖాళీ పడియున్నది. ఈలాగా నొకరి సభ్యుని పదవికి నిజపుటు ప్రకటించిరి గాని అది దెన్నెకొనబడునాకే తేకపోవుటకే అధ్యక్షుని ఎన్నికొనగూడదను హామీరచగు ప్రచారమును ప్రారంభించిరి.

కలకత్తా నుండి ఎన్నికల ప్రతినిధుల వహించుటకే కల క్తను అభిప్రాయమున కనుసభ్యుని తెలుపుట కరణసభ్యుని జరు ప క లె నని ఆ ధ్య క స భ్యు లు నకుబరు 26 వ తేదీని సభ్యులొకరి. అధ్యక్షుని జరిగిననను చాక్షేపములకుండుటకు నేను వెం చే సభ్యులకు నోటికి పంపితిని. 26 వ తేదీ మొదలు నోటికినా సభ్యులకు చూపునది యిది వేదీ ప్రకటించుటకాలేదు. ఏ. వి. సంగీతమునుగూర్చి తొడివ త్రిమ్యునిసిపల్ సంఘమున తీర్మానించుకొన్నది. ఇది సభ్యులనుగూర్చి చర్చించుటకాలేదు సభలో నాగివా రాక్షేపించుటకూడ సహా నించెను. సంభాషణలలో నాకే పేరుల తెలుపుటకే నాక్షేపము మియునలెదు.

ఉదయము 9 1/2 గంటలకు సభ జరుగునని ప్రకటించబడిన. నేనును నలుగురుసభ్యులును సరియైనవేళకు వచ్చితిమి. 10 గంటలకు సభ ము జారితమి. ఇదిహిం సాహెబుగారి వదిలెగారు చనిపోయిండున అయిన అంత్య క్రిణులకు వెల్లిరి. కొంచ మూత్యముగా వచ్చెర మని చెప్పిరి గాన మరీ కొంత కాలము వేచియుండు మని భయము నన్నుకొరిరి. ముగిగారు గూడ 9 1/2 గంటలకే వచ్చిరి గాని దగ్గిరన్న పత్రికలెల యంతకాలానికి వెల్లిరి. సర్దిగంపు తేటండవేసి కథను నిలిపివేతులెనని ఆచు న తలచియుండెదము. ఏ. వెంకటమయ్యగారు చెప్పెటరికి కల్లి అనాదుదయముకే వచ్చిరిగాన ఆచు. తు నోటిను అదనే లెటుగాని అయినపాడి ఈ ప్రభుత్వము తలచుచుండున గూర్చుండెరి. అయినపాడికే నుడ సట్టిదేయె ముండెదము. 10 1/2 గంటలకు ఇదిహిం సా హెబుగారు వచ్చిరి. ఇది సర్దిగంపు నుగూర్చు సభ జరుగునని తలచి వైచారిద్దరును గూడ వది వదిగా సభకి వచ్చిరి. అతిశయము నామోదింపవలెచేయుటకు నా రాసభలో సభ్యులయియు చేసిరి.

నవంబరు 28వ తేదీని ముగిగారు క్షతికలకు తంతివార నపిగడి చాలక యొకమరూతను వాసి 180 మందిచే సంతకములు చేయించిరి. కలకత్తా నుండిగాన మ్యునిసిపల్ సభ్యులను తగ్గించుటని దొ. తనమువారిని కొంచు యీ మనాజరును పంపుచు న్నామనిత్రజలకు కప్పించిరిమో గించినంతకములుచేయించిరి. ఎన్నికలుజరుగవలెనని కోరుచున్న సభ్యులు ప్రతిహతించెరలనుతెలిసికొని ప్రత్యేకముగా నొకమరూతను తయారుచేసి 800 మంది తనములు చేసిరి. మొదటి మరూతలో తెలుగు సంతకములు చేసినవారిలో చాలమంది రెడద మనాజరులో తెలిసి సంతకములు చేసిరి. ఇప్పుడు అధ్యక్షుని ఎన్నికను కధికారినియ్యకపోవు. తలచుచున ఎల్ల రు నాందోళనలు చేయుచుండ ఎన్నికల స్వార్థిత్వమును బడిచివలెనని ప్రకటించుచున్న ప్రభాధికారినియ్యలగు సభ్యులను మోకులకును ప్రతిహతముగా నిలిపికొనిగనునాను ప్రకటించుచున్నార. అట్టివారియొక్క తెలివితేటలనుగూర్చి పత్రికాపాతకులే నిర్ణయింప నర్హులు.

కాడిపతి } ఎం. వి. కొండప్ప,
2-12-28 } ఉపాధ్యక్షుడు.

కే. శ్రీనివాసాచార్యులుగారి ప్రత్యుత్తరము
ఈ నెల 5 వ తేదీ సభ్యులొకరి ప్రకటించబడిన తొడివ త్రిమ్యునిసిపల్ సంఘమున గాని అందులకు మించిన స్వాతంత్ర్యమునందు పరిమళించబడకుండు వారి మిత్రాత్మకమును గూర్చి వేసేపుటు తెలుపవలసివేతు.

సభకు రావలెనని సభ్యులను వేసుకొనెను. ఈ విషయముల నన్నిటిని నేను మిత్రాత్మక కేసుకు ప్రసిద్ధి యున్నాను. ప్రస్తుత స్థితిలో అధ్యక్షుని ఎన్నికనుట కనుచు నియమించుకొన్నది. ఇదిహిం సాహెబుగారు తలచుచుండున అయిన అంత్య క్రిణులకు వెల్లిరి. కొంచ మూత్యముగా వచ్చెర మని చెప్పిరి గాన మరీ కొంత కాలము వేచియుండు మని భయము నన్నుకొరిరి. ముగిగారు గూడ 9 1/2 గంటలకే వచ్చిరి గాని దగ్గిరన్న పత్రికలెల యంతకాలానికి వెల్లిరి. సర్దిగంపు తేటండవేసి కథను నిలిపివేతులెనని ఆచు న తలచియుండెదము. ఏ. వెంకటమయ్యగారు చెప్పెటరికి కల్లి అనాదుదయముకే వచ్చిరిగాన ఆచు. తు నోటిను అదనే లెటుగాని అయినపాడి ఈ ప్రభుత్వము తలచుచుండున గూర్చుండెరి. అయినపాడికే నుడ సట్టిదేయె ముండెదము. 10 1/2 గంటలకు ఇదిహిం సా హెబుగారు వచ్చిరి. ఇది సర్దిగంపు నుగూర్చు సభ జరుగునని తలచి వైచారిద్దరును గూడ వది వదిగా సభకి వచ్చిరి. అతిశయము నామోదింపవలెచేయుటకు నా రాసభలో సభ్యులయియు చేసిరి.

హిందీ - తెలుగు
చాలశేఖ 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-8-0
హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్టనరీ 0-0-0.
తెనుగు తెలిసినవాడికి హిందీ వేద్యునియ్యటం
గిలయిన సులభతైలివి ప్రాయబడినది.
తచాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు.

వెలువడినది! క్రొత్తనవల వెలువడినది!!

రహస్యవిప్లవము

(మనోహారాహన కరమగు డిటెక్టివు నవల) రహస్యములో రహస్యము తెలిసియుం తెలియని కలికి నలపులో రహస్యము. వెనకముం వెలుంగని వింత పెండ్లిలో రహస్యము. జననికే బగు నగు సరికొనములో రహస్యము. సాహసచోర్యములో రహస్యము. చచ్చు పాస్వలలో రహస్యము. రహస్యగోపనములో రహస్యము. రహస్యజ్ఞేనములో రహస్యము. భయపెట్టుటలో రహస్యము. బయలుపెట్టుటలో రహస్యము. మనసులో రహస్యము. మాటలో రహస్యము - ఇన్ని రహస్యములు చేరి యీరహస్య విప్లవమైనది! ఇన్ని రహస్యములను భేదించినవాడే కర్తవ్యుడు!! చిత్రనటకోభితము. క్యాలికోబ్రెయిడు. 274 పుటలు వెల పోస్టేజి గాక రు 1-8-0. (654) చందాదారులకు పోస్టేజిగాక రు1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

- పాశ్యపు వెంకటాచలపండితులుగారి లోకామయహర కస్తూరిమాతలకై బసగబడిన వేస వేలు యోగ్యతాపత్రికలో కొన్నిటిని ఈ దిగున తెలిపియున్నాము.
- (1) మ. చాక్లరు ప్రభాకర్, ఫెలో ఆయుర్వేదక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు. ఎన్. జె. ఇన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ నైపు యునైటెడ్ స్టేట్సు ఆఫ్ అమెరికా వి. ఎస్. ఆఫ్ ది కాలిఫోర్నియా ఇన్ స్టిట్యూటు లండన్, కెన్ నల్సన్ కెమిస్ట్రీ. ఎయిరి లేన్ నెం. 2 బొంబాయి:— మీ లోకామయహర కస్తూరిమాతలకు ఉపయోగించిన దానిలో క్యాపొచ్చాపియల క్యూర్యాపము, అజీర్ణము, మలబద్ధకము ప్రక్కల నొప్పి, కడుపునొప్పి, జ్వరములు, కిల్లయ్యాములు మొదలగునవి గుణమైనవి.
 - (2) మ. వి. ఎన్. అయ్యతాపు, సీనియరు కర్ణన, కాలిఫోర్నియావనరు, మైసూరు కర్న మెంటు, మైసూరు. మీచేతయారుచేయబడుచున్న లోకామయహరకస్తూరిమాతలను వేరకుపయోగించియున్నాను. మిక్కిలి గుణముగనగునది
 - (3) మ. కే. కే. విక్టోరు కవిరాజ్ విప్లు చక్ర డిస్పెన్సరీ, 9-41 వీధి బొక్ల బజారు, రంగూను. బర్మా. మీ లోకామయహరకస్తూరిమాతలు, నాకను, నాకద్దకు వచ్చుచున్న రోగులకును సంపూర్ణమైన తృప్తి నిచ్చినది.
 - (4) మ. లాల్ సింగ్, మిథే, కబ్ అస్టియోలు పద్ధతు సిరోహి, రాజపుటానా. మీ లోకామయహరకస్తూరిమాతలను వేసకుపయోగించుచున్నాను. చాలశేఖనుగానున్నది. కక్షణ మే12 సే సాలకుంపుడు. బుడ్డి 15 ధక 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పోస్టుకచ్చ వేస.
- పాశ్యపు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ సీతారామన వైద్యశాల, మైసూరు. [4]
మద్రాసు బ్రాంచి, 881, తంబుకెట్టిపేటి-మద్రాసు (ముఖ్యగమనిపు, బ్రాంచి ఆఫీసుండి హోషములు వి. పి. గా సంబంధ.

“ERASMIC” SHAVING STICK. కడుగులభ మార్గము

ఉదయమున ఎరాస్మిక్ షేవింగు కడ్డితో నబ్బును వట్టించి, బాగుగా రుద్ది స్వయముగా డైరము చేసుకొనుటయే మంచివర్ధతి. డైరము చేసుకొనిక తగువాత చల్లగానుండును, మచ్చలు యుండకు. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును. మతియు నీవు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుచువు. చూపుకు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పకత్తి యు న్నట్లు మనసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.

(1) గాన నీవు ఎరాస్మిక్ కడ్డిని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుచువు.

అమృతాంజనము

కపహరి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాపింగ్ ములందు బలహీనతలన వర్జితులు. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన వర్జితుల దగ్గు. కేరళమున ప్రజలందు దగ్గు క్యాపింగ్ ముల నుత్కృష్టములందు వర్జితులగు. ఈ బుద్ధిమంతుల దగ్గుతో సేవించవలసిన ముందు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

చుండుకు నూనె

వెలసీసా 1-కి రూ 0-6-0 వి. పి సహా 0-11-0

ఈ నూనెను బాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల, గోకుడు పుండ్లు మొలకలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు లేక 109 ఫ్రెరిరోడ్, బొంబాయి.

ది మద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, మాంటుకోర్డు నందు మెసర్యు లూకర్ ఆరు నవ్వ వారి భవనమున ప్రక్కనయుండు నెం 2/4 రు భవనమున మా ట్రాంచి ఏర్పాటు చేయబడినదియ, మా మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ప్రధాన వైద్యులు నగు ఆయుర్వేద పండిత డా కు ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, పి. హెచ్. డి. ఎస్. పి. గారు, ప్రతిదినము ఆదివారము, సెలవుదినము లందు కూడ ఈ దిగుత తొలుకబడిన కాలములందు రోగులకు పరీక్షించి, వారికి గలనో వోనగదనని మేము ఇందు మూలముగా ఎల్లరకము తెలియ జేయుచున్నాము.

ట్రాంచి ఆఫీసు,	ఉదయము	7 గంటల నండి	10 గంటల వరకు
2/4 మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు,	సాయంత్రము	4 గంటల నండి రాత్రి 7 గంటల వరకు	
హాడ్ ఆఫీసు,	పూలు	10-30 గంటల నండి,	
44 గోవిందప్ప వాడూక పేటి, బాగిట్రెను, మద్రాసు	సాయంత్రము	8-30 గంటల వరకు.	

యు రి సా క్

గెజే యా (వై.కె.గో.ము) మొదలగు మూత్రనాళ సంబంధమైన రోగములకు అమోఘమైన రోషద- 0 కాపిసల్ గల (మోతాదులు) బుద్ధు ప్రకృత్యైష్టు మాపులోను దొరకుచు పూర్తి వివరములు వై.కె.గలవు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సి. టి. హరి అండు కో, 46, సింగ రాచాపేటి, తిరువళ్ళిక్కే, మద్రాసు (టోకుగా వికయించువారు)
ఎన్. వి. బయ్యేశ్వరరావు అండు సన్స్, సూర్యారావుపేట, కాకినాడ (ఉత్తర సర్కారులకు సబ్ ఏజెంట్లు)

పరిశుభ నిలచి ఖ్యాతిగాంచిన

శుక్లనష్టము

మాత్రలు 50 కి రూ 1-4-0

చిరునామాలు వివరముగా వ్రాయవలెను.

పూతని వైద్యరోగములకు సీసా 1-కి రూ 1-0-0

మహాషధి జ్ఞాపక క్షిప్ర సీసా 1 కి రూ 1-10-0

సంజీవి రక్తశుద్ధికి లేహ్యం తు 20 కి రూ 5-0-0

ఈ వైద్య ప్రత్యేకము. ఎకంట్లు కాకలెను.

ఓ. చర్ అండు కో, ఏలూరు, (కృష్ణా జిల్లా)

శ్రేష్ఠమైన సిరాబిల్లలకుబదులు కృత్రిమ సిరాబిల్లలు

మాకాళి తగవు దబ్బాలో బాగు సిరాబిల్లలను వేసి కొందరు కృత్రిమదారులు వికయించుచున్నట్లు మాకు తెలిసింది. ఈయన అలవాటును మార్చుచున్న మేము 'యు యు' యుకుల 'విక్రయ సిరాబిల్లల' తయారుచేయుచున్నాము. కృత్రిమ సిరాబిల్లల 'కాంతి', 'ఇంటియలో' సిరాబిల్లల నంటెను విక్రయి కృత్రిమమయిన, అమాను మైనవియు తెలుసుకొనలెను.

అత్యుత్తమ కృత్రిమ ఆర్థికము: "మిక్సిరి కాంతి"ల కృత్రిమ సిరాబిల్లలను సి. బిల్లలు వికయించు గింజుటకు తగినది, మిక్సిరి మిశ్రములమైనది. యు. సి. చక్రవర్తి కంపెనీ లిక్ సిరాబిల్లలను చాలిగానుగను."

ఒక గ్రాము భర కత్తిలి, వి. 0-11-0, కత్తిలి, వి. సింహముమాన్సు, వి. వి. కోన ఏక వి. వి. జింక మాన్సు కోన ఎట్టా, గ్రామధర రూ 1-0-0, ఫాదులెనలము సిరాబిల్లలు గోను 1-కి రూ 2-4-0.

(2) ఏనుమాన్సు, వి. వి. సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ బ్లా కైరెల్ సిరాబిల్లలను, సింహముమాన్సు సిరాబిల్లలు 2 బుద్ధ మిక్సిరి కాంతిల గల్లసిరాబిల్లలను.

U. C. Chakravarty & Co. Bagbazar, Calcutta.

హిందూగృహము 12 లాాలు.

తైండు!! ప్రహసనములు 204 పేజీలు

1 బాకీమడి. 2 బ్రాహ్మణవేదస్తవము 8 పెండ్లిమాపులు 4 తాళములపై 5 కట్టు బొట్టు 6 ప్రాత్రత్ర తాళములపై 7 కయ్యలిగారి 8 పాకీరొజులపాడుపై త్రవం 9 ముసలి మగడు 10 తమాసానకుండు 11 శ్రీలమిటింతు 12 పీట లమికపెండ్లి 13 బుడబుక్కలవాడు 14 దొంగసంస్కార 15 యుద్ధానైద్యం 16 సారకాళివ్యాము: పరకాయుపవేశము 17 కుక్కకాటుకు చెప్పవెచ్చి 18 ముసుగులో గుడ్డుకాటు 19 అంధ్రుచూడవ పరివచారాధనము 20 ముయిలమారి రాధమ్మ 21 శాఖావీధి 22 మూలకాళిజాడవేను.

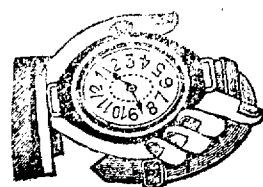
మంజువాణీ వెన్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

దే హ ము

అందువిషయమున అడరిమిత మగు గ్రంథ శ్రేష్ఠస్కరము. అన్ని ఆరోగ్యము దరమానంద ముని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా రు కదా, ఇందుకుగాను ఆతంకనిగ్రహమాత్రలను ఉపయోగించవలెను క్రయం 32 కి 1 రూపాయ మాత్రమే మాత్రలు చిన్నవి గాని అదృతగుణములు వాటిల్లురు.

సర్వము: ఈ గాను:— ఆతంకనిగ్రహ ఔషధాల మును 26 బ్రాహ్మ, మదరాసు. అన్ని వ్రాయండి.

ఈ దినమే మీకు నడినము!

మా మొక్క తేలి గడిగారము మీరు తేలి అధిగమించి కరెన్సు గానుచు మాపును తేలికగా చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఆతంకనిగ్రహములను అనుగ్రహించి, మీరు యొ:గి తెప్పించి యియ్యవలసి అనుచును, మాకు సందర్శనము ఉత్తర-దశ, చేతిలో టైపు లా కట్టతో సహాయము. 7-8-0. కృష్ణపడుడు.

విలాసము:— టి. కోచాన్ కంపెనీ. పోస్టుకాఫ్ఫె 27, మదరాసు